

Italijanska veleposlanica Rossella Franchini Sherifis obiskala italijansko manjšino v Sloveniji

3

Vabljeni tržaški Mittelciok

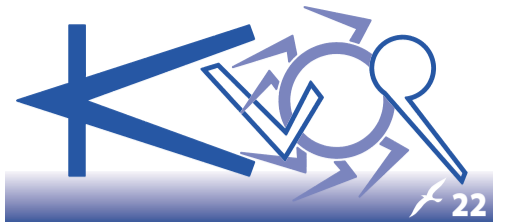
7

V Gorici aretirali Romunko zaradi izsiljevanja družinskih negovalk

14

Klop se tokrat sprašuje, ali bo zakuska ali ne

22

Primorski dnevnik

PETEK, 4. NOVEMBRA 2011

Št. 261 (20.276) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

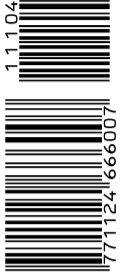
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 660071

Na obzorju ni novega Romana Prodi

SANDOR TENCE

Prej ali slej bodo v Italiji volitve in leva sredina bo morala hočeš nočeš imeti svojega kandidata za predsednika vlade in seveda tudi svoj program. Na obzorju ni ne kandidata in ne programa. In to kljub verjetnosti, da bodo predčasne parlamentarne volitve prihodnje pomlad in da vse ankete napovedujejo volilno zmago sedanje opozicije. Leva sredina napoveduje, da bo svojega premierskega kandidata ali kandidatko izbrala na primarnih volitvah, za katere ob predčasni volitvah pa morda sploh ne bo časa.

Če je desna sredina v popolnem kaosu, je leva sredina na boljšem, le v kolikor se ji napoveduje volilna zmaga. In še ta ob odločilni podpori tako imenovanega tretjega pola, ki bo v zameno za morebitno zmago zahteval težo in vpliv v novi vladi. Zelo zmedeno soočenje, ki smo mu v teh dneh pričali v Demokratični stranki, dejansko dokazuje, da se ta stranka še ni opomogla od volilnega poraza leta 2008. Na upravnih volitvah ji je šlo zelo dobro, ko je v igri Rim pa se stvari zelo zapletajo.

Do leta 2006 je bil lider stranke in leve sredine Romano Prodi, ki dve leti pozneje ni padel zaradi opozicije, temveč zaradi prepirljive večine. To je velik madež, ki ga volilci in volilke levosredinskih strank še niso preboleli.

Primarne volitve so odraz demokracije, niso pa vse. Že danes je v levi sredini premierskih kandidatov več kot prstov ene roke, v primeru volitev pa jih bo še več. »Melius abundare quam deficere« (bolje preveč kot premalo), so pravili stari Rimljani. Ne vem, če to velja tudi za italijansko levo sredino.

ITALIJA - Ša dva poslanca prestopila iz LS v UDC

V poslanski zbornici vlada že brez večine

Na vrhu G20 v Cannesu tudi Italija deležna posebne »pozornosti«

SSG - Drevi premiera komedije

V novo sezono se bomo zapeljali s Šoferji za vse čase

TRST - Vsaka gledališka premiera je praznik, premiera uvodne domače produkcije pa je posebno prazničen trenutek v življenju gledališča. Slovensko stalno gledališče bo nočjo stopilo v novo sezono s kome-

dijo Šoferji za vse čase, ki jo bodo uprizorili na velikem odru tržaškega Kulturnega doma. Delo popularnega hrvaškega pisatelja in dramatika Mira Gavran je prevedel, priredil in režiral Boris Kobal, ki je uprizoritev

predstavil na sredini tiskovni konferenci. Pred začetkom sezone pa smo se pogovorili še z ostalima članoma »umetniške trojke«, z Jašo Jamnikom in Sergejem Verčem.

Na 12. strani

RIM - Še dva poslanca sta včeraj zapustila Ljudstvo svobode in prestopila v UDC. Vlada v poslanski zbornici nima več absolutne večine. Predsednik Napolitano je zaključil posvetovanja z opozicijo in koalicijo na temo vladne in gospodarske krize. Preverjal je, kolikšno podporo bi imela morebitna vlada narodne enotnosti. LS in Severna liga to možnost izključujeta. »Če pade vlada, takoj na volitve,« trdi Alfano in Bossi, vse več oporečnikov v koaliciji pa ima očitno drugačne namene.

Na zasedanju G20 v Cannesu pa je bila Italija poleg Grčije seveda deležna posebne »pozornosti«.

Na 5. in 13. strani

Predstavili Kocbekovo partizansko liriko

Na 2. strani

Beseda fašizem je ponekod še moteča

Na 3. strani

Deželni proračun radodaren za podjetja

Na 4. strani

V tržaški stolnici praznovanje sv. Justa

Na 6. strani

Beg motorista se je končal s trkom

Na 16. strani

Ulica Brass v Gorici zaprta dvanaest dni

Na 16. strani

TRST - Po izjavah deželnega odbornika Violina

Prosecco buri

Fabec: Mi nismo prepričali prihoda vinogradnika Zonina na Kras

TRST - Penina Prosecco Doc spet buri duhove. Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino je izjavil, da naj bi »stanovske organizacije« tržaških vinogradnikov preprečile prihod italijanskega vinskega magnata Zonina na Kras, kjer je nameraval v kontovelsko-proseškem bregu pokupiti 10 hektarov zemljišč, da bi na njih pridelal »proseški prosecco.«

Predsednik Kmečke zveze Franc Fabec je zavrnil odbornikove izjave. Po njegovem mnenju se je Zonin znašel pred birokratskimi težavami in normativnimi omejitvami, s katerimi se že več desetletij srečujejo domači vinogradniki, in da naj bi se zato odrekel investiciji na Krasu.

Na 6. strani

ECB - Evro Draghi na prvi seji znižal obrestno mero

FRANKFURT - Svet Evropske centralne banke (ECB) je na včerajšnji prvi seji pod vodstvom novega predsednika ECB Maria Draghija nepričakovano znižal ključno obrestno mero za območje evra za 0,25 odstotne točke na 1,25 odstotka. Gre za prvo spremembo obrestne mere od julija. Draghi je v uvodni predstavitvi stališča Sveta ECB zatrdil, da bo trenutna napekost na finančnih trgih v drugi polovici leta in v naslednjem letu najverjetneje zavrla dinamiko gospodarske rasti v območju evra.

Na 13. strani

GORICA-NOVA GORICA - Srečanje županov

Goriška utrjuje vezi s Celovcem

16

POEZIJA - Pri založbi Mladinska knjiga

Izšla Kocbekova partizanska lirika Mesec s kolobarjem

Pesmi je izbral Boris Paternu, ki je knjigo predstavil ob 30. obletnici pesnikove smrti

LJUBLJANA - Založba Mladinska knjiga je včeraj, natanko 30 let po smrti Edvarda Kocbeka, predstavila izbor njegove partizanske lirike. Pesmi je za knjigo z naslovom Mesec s kolobarjem izbral akademik Boris Paternu. Dodal jim je spremno študijo o tem pozabljenem delu Kocbekovega pesniškega opusa, za katerega meni, da je čas, da se ga spet spomnimo.

Kocbekova partizanska poezija ne sodi med kanonizirano partizansko pesništvo. Njegova poezija je drugačna in ima tudi drugačno usodo od tiste, ki jo poznamo kot kanonizirano in se je uveljavila že med vojno, kot je poezija Karla Destovnika Kajuha ali Mateja Bora. V njej je zajeta njegova osebna in zgodovinska drama, je na včerajšnji predstavitvi dejal Paternu.

Literarni zgodovinar je prepričan, da je Kocbek v svojih partizanskih pesmih "totalna osebnost", postavlja "totalna vprašanja" tudi o partizanski poeziji, ki jih drugi partizanski pesniki niso postavljali. V njej so, tako Paternu, vsi človeški položaji, od zvestobe uporu do dvoma, od smrtnih situacij do idil, od ekstaze do tesnobe in globokega občutka krivde. To je poezija, ki je vsebinsko resnično totalna in v tem smislu je razumljivo, da se jo je na nek način bala slovenska levica in tudi desnica, čeprav je imela na obeh straneh občudovalce in poznavalce. "Nekoč je ta poezija bolj motila levico, danes mogoče bolj moti desnico," je dejal Paternu.

Kocbek med vojno svojih pesmi ni objavjal, kar je bila njegova odločitev. Po Paternu je bil prisiljen umakniti iz političnega in javnega življenja. Kljub temu, da je imel leta 1951 in leta 1954 zbirko pripravljeno za izid, je izšla šele leta 1963 pod naslovom Groza. Paternu sicer zagovarja tezo, da se je slovenski pesniški modernizem formiral prav s Kocbekom. "Če bi njegova zbirka izšla leta 1954 ali 1955, bi bil prelom v modernizem zaznamovan s Kocbekom, tako pa se je ta zgodil šele leta 1958, 1959, ko so svoje zbirke objavili Dane Zajc, Gregor Strniša, Veno Taufer," je prepričan akademik.

V pravkar izdani knjigi so objavljene pesmi iz dveh Kocbekovih zbirk - Groza in Pentagon, poleg spremne študije pa

Boris Paternu

KROMA

ji je dodana še dokumentarna biografija, v kateri je Mihael Glavan skušal predstaviti Kocbekov izkušenski svet oziroma procese, ki so povzročili nastajanje te lirike. (STA)

Včeraj je minilo točno trideset let od Kocbekove smrti

ARHIV

Janković bo kandidiral za poslanca

LJUBLJANA - Zoran Janković je včeraj potrdil, da bo kandidiral za poslanca na listi svoje stranke Pozitivna Slovenija. Prav tako bo na njegovi listi kandidirala aktualna poslanka SD Melita Župevc. To sta sporočila na predstavitvi regionalnih direktorjev, ki bodo v posameznih volilnih enotah koordinirali kampanjo Liste Zorana Jankovića - Pozitivna Slovenija.

Janković je pojasnil, da ne bi imelo smisla v boj poslati le svoje sodelavce, sam pa bi čakal na rezultat. Na vprašanje o njegovem nasledniku na županskem mestu ni odgovoril, saj želi počakati na rezultat volitev 4. decembra.

Kje bo kandidiral, se Janković še ni odločil, na vprašanje, ali namerava kandidirati v kraju, kjer bi imel manj možnosti za izvolitev, pa je odvrnil, da ima "možnosti za izvolitev v vsakem kraju", tudi v Bovcu ali Mariboru. Na volitve gre Lista Zorana Jankovića "po zaupanju državljanov, da dobimo možnost oblikovati vlado", koliko odstotkov bo za to dovolj, pa župan ni želel ugotoviti.

Janša: Volivci naj v DZ izvolijo najbolj kompetentno ekipo

LJUBLJANA - SDS je z ekipo, preizkušeno doma in v Evropi, sposobna v prvih 100 dneh narediti najnujnejše, v izjavi za STA ocenjuje prvak SDS Janez Janša. Rešitev je po njegovem mnenju v tem, da volivci izvolijo najbolj kompetentno ekipo v DZ. Med kandidati SDS so med drugim tudi Elda Viler, Marko Pogačnik, Stojan Auer, Katja Šoba in Andreja Valič. "Stanje v Sloveniji konec leta 2011 bo tako resno, da nova vlada ne bo imela pravice zahtevati 100 dni miru, da se ministri vpeljejo v delo. Še vedno padamo in vsak dan država porabi 10 milijonov več kot pa jih ustvarimo," je dan pred predstavitvijo kandidatne liste SDS opozoril Janša.

V SDS bodo celotno ekipo predstavili danes na Brdu pri Kranju. Na listi bo 88 kandidatov, od tega 32 žensk.

Avion na volitve s partnerjem

KOPER - Avion, nova stranka koprškega župana Borisa Popovića, na državnoborskih volitvah ne bo nastopala samostojno, ampak bo sodelovala s stranko oziroma listo, katere program ne bo bistveno odstopal od njihovega. Lastne kandidate bo Avion imel le v treh obalnih občinah. Ime partnerja na volitvah, imena kandidatov in tudi to, ali bo tudi sam kandidiral, bodo razkrili danes. Sicer pa je Popović prepričan, da imajo dobre kandidate, zato bo Avion uspešen tudi brez njega na listi.

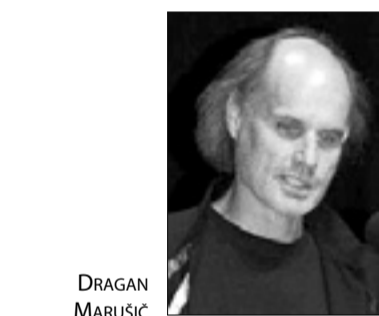
KOPER - Univerza na Primorskem

Za izvolitev novega rektorja bo potreben drugi krog

KOPER - Prvi krog volitev rektorja Univerze na Primorskem ni prinesel imena novega rektorja. Dragan Marušič je prejel 254 glasov, medtem ko je za njegovega protikandidata Darka Darovca glasoval 201 volilni upravičenec. Za zmago v prvem krogu je bila potrebna absolutna večina vseh volilnih upravičencev, ki jih je 628. Volitev se je udeležilo 474 oziroma nekaj več kot 75 odstotkov volilnih upravičencev. 19 glasovnic je bilo neveljavnih. Letošnja volilna udeležba je bila tako za skoraj 15 odstotkov višja kot v prvem krogu volitev rektorja pred štirimi leti, ko sta se spopadla aktualni rektor Rado Bohinc in Jurij Franc Tasič.

Volilna komisija bo poročilo o prvem krogu volitev sedaj posredovala senatu Univerze na Primorskem, ki bo v ponedeljek razpisal drugi krog volitev. Ta bo 14. novembra, predčasno glasovanje pa bo potekalo že 9. novembra.

Takrat se bosta zopet pomerila direktor Znanstveno-raziskovalnega središča Darko Darovec in dekan Fakultete

DRAGAN MARUŠIČ

DARKO DAROVEC

te za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Dragan Marušič. V drugem krogu bo za zmago zastopalo, da bo kandidat prejel večino glasov volilnih upravičencev, ki so tudi dejansko glasovali.

Senat univerze bo sklep o imenovanju rektorja sprejel 16. novembra, novi rektor pa bo svoj mandat nastopil predvidoma 22. novembra. Od izbire novega rektorja bo bržkone odvisno tudi nadaljevanje že začrtanih investicij, vključno s kampusoma Livade in Son-

ce - projekta sta skupaj težka skoraj 130 milijonov evrov. Darovec namreč zagovarja nadaljevanje že začrtanih investicij, Marušič pa je opozoril, da si relativno majhna univerza ne more privoščiti sočasne gradnje dveh kampusov.

Univerza na Primorskem je po starosti tretja slovenska univerza, v zadnjih letih pa je nenehno širila tako študijsko ponudbo kot število študentov. V letu 2011 je tako imela 97 akreditiranih študijskih programov, v študijskem letu 2010/11 pa 6566 študentov.

KRIMINAL - Tako po policijskih statistikah kot po anketi Eurobarometra

Ljubljana je varno mesto

LJUBLJANA - Ljubljana je po podatkih policije in ankete Eurobarometer varno mesto oz. eno izmed bolj varnih, je pojasnil direktor Policijske uprave Ljubljana Stanislav Vrečar. Policija je v MOL v letih 2005-2010 beležila manjše število in večjo preiskano kaznivih dejanj, manjše število prometnih nesreč in tudi manjše število mrtvih v prometnih nesrečah.

Vrečar je v začetku tedna predstavil policijsko statistiko, ki kaže, da se je varnostna situacija v mestni občini Ljubljana (MOL) izboljšala. Javnomenjska raziskava Eurobarometer o kakovosti življenja v evropskih mestih je leta 2009 pokazala, da se 92 odstotkov vprašanih počuti varne v Ljubljani, 95 odstotkov vprašanih pa se počuti varne v svoji soseski. To Ljubljano uvršča na 14. oz. 20. mesto med 75 evropskimi mesti.

Po podatkih policije je v letih 2005-2010 opazen trend upadanja števila kaznivih dejanj, kar pa ne velja za gospodarski kriminal. Leta 2005 je policija skupno zabeležila več kot 34.000 kaznivih dejanj, lani pa nekaj manj kot 31.000. Število primerov gospodarskega kriminala se je od leta 2005, ko jih je bilo 2752, do leta 2010 skoraj podvojilo (5206). V tem obdobju pa je policija uspela preiskati vsako leto več kaznivih dejanj. V letu 2005 jih je preiskala skoraj 25 odstotkov, lani pa že 41 odstotkov.

Med gospodarskimi kaznivimi dejanji je policija zabeležila porast števila goljufij, uporabe ponarejene bančne kartice, poslovne goljufije, poneverb in davčnih zatajitev. Leta 2005 je bilo okoli 400 poslovnih goljufij, lani pa že več kot 2200. Primeri poneverb so v tem obdobju zabeležili leta 2008, ko jih je bilo dobrih 522, lani pa že 1570.

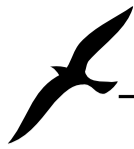
Trend upadanja je policija zabeležila pri kaznivih dejanjih, kot so poskus uboja, poskus umora, huda telesna poškodba, posebno huda telesna poškodba in ogrožanje varnosti. Trend naraščanja števila kaznivih dejanj pa beleži pri ubojih, umorih in lahki telesni poškodbi. V primerjavi z letom 2005 je bilo lani več kaznivih dejanj, povezanih z drogo, in več spolnih napadov na mladoletnike.

Na področju javnega reda in miru je opazen trend rasti, saj so leta 2007 zabeležili okoli 8200 kršitev, lani pa že 10.670. Upada pa število prometnih nesreč, pri čemer policija izpostavlja, da se je število mrtvih v prometnih nesrečah v tem obdobju prepolovilo.

Izboljšanje varnosti je po Vrečarjevem mnenju mogoče pripisati tudi številnim preventivnim akcijam. V Ljubljani ni bolj ali manj nevarnih predelov, problematika je enakomerno razporejena po vsem mestu, je za STA pojasnil direktor policijske uprave.

Slovenska prestolnica je varno mesto

ISTRA - Obisk Rosselle Franchini Sherifis

Nova veleposlanica spoznala dejavnost italijanske manjšine

Diplomska predstavica obiskala tudi italijanski uredništvi Radia in TV Koper-Capodistria

KOPER - Nova italijanska veleposlanica v Sloveniji Rossella Franchini Sherifis je včeraj spoznala stvarnost italijanske narodne skupnosti, ki živi v koprski, izolski in piranski občini. Uradno srečanje z vodilnimi predstavniki manjšine je bilo v Kopru, na katerem so sodelovali zastopniki narodnostne skupnosti iz treh občin ter Italijanske unije, ki je krova zveza Italijanov v Sloveniji in Hrvaški. Unijo sta zastopala predsednik skupščine Furio Radin in predsednik njegove izvršnega odbora (vlade) Maurizio Tremul.

Veleposlanica, ki ima za seboj bogato kariero v italijanski diplomaciji, je pohvalila razvejano dejavnost Italijanov v Istri in se pozanimala za njihove vsakdanje konkretne probleme. Italijanska manjšina uživa na papirju celovito zakonsko zaščito, v praksi pa nastajajo problemi in težave, ki se jih z dobro voljo da premostiti, je dejala Rossella Franchini Sherifis.

Po sestanku v palači Gravisi je ambasadorica obiskala uredništvi TV Koper-Capodistria in Radia Koper-Capodistria v italijanskem jeziku, kjer so jo sprejeli vodilni novinarji. Izpostavila je zelo dragoceno vlogo, ki jo oba medija odigravata ne samo v korist italijanskih poslušalcev in gledalcev, temveč tudi širše skupnosti na obeh straneh meje. V Izoli se je veleposlanica nato udeležila 49. seminarja italijanskega jezika in kulture, ki ga prireja italijansko zunanje ministrstvo, Italijanska unija in tržaška Ljudska univerza v sodelovanju s šolskimi oblastmi Republike Slovenije.

Maurizio Tremul (desno) pozdravlja italijansko veleposlanico Rossello Franchini Sherifis

FPA-PRIMOŽIČ

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Ali spremljate slovenske TV programe?

- Manj kot italijanske
- Enako kot italijanske
- Bolj kot italijanske
- Ne gledam televizije

GONARS - Vtisi s torkove svečanosti ob nekdanjem taborišču

Beseda fašizem je še vedno moteča

Mussolinijev režim sta izrecno omenila le zastopnik VZPI-ANPI in predsednik videmskega pokrajinskega sveta iz vrst desne sredine

GONARS - Boj proti predsdom je vedno aktualen in ne bo nikoli končan. Tudi torkova množična, občutena in skrbno organizirana prireditve v spomin na taboriščnike v Gonarsu je izpostavila, da je beseda fašizem za mnoge še vedno predsodek in da je zaradi tega moteča. Spodbudne besede o spravi, sodelovanju in evropski miselnosti nekoliko izgubijo na vrednosti, če jih ne spremlja objektivna ocena zgodovinskih dejstev. Taborišči v Gonarsu in v sosednjem Viscu nista nastali iz nič, temveč sta sad zelo jasnih zgodovinskih okoliščin.

Nanje sta od govornikov jasno opozorila edino Federico Vincenti z videmske Zveze partizanov ANPI in Marco Quai, predsednik videmskega pokrajinskega sveta. Če so bile besede predstavnika nekdanjih partizanov pričakovane, je Quai kot pripadnik stranke Ljudstva svobode marsikoga presenetil. Ne gre namreč pozabiti, da gre za pripadnika stranke, katere vodja Silvio Berlusconi je svoj čas dejal, da so interniranci počitnikovalci v fašističnih taboriščih. Quai v Gonarsu ni omenil le odgovornosti fašizma, temveč tudi italijanske države kot take.

nje taborišče, kjer so trpeli v glavnem Slovenci. Območje propada, na trpljenje internirancev spominja le skromen kamen, ki ga prekriva plevel. In to kljub temu, da je Zavod za spomeniško varstvo FJK svoj čas zaščitil del območja nekdanjega taborišča.

Federico Tassin, predsednik združenja Terre di confine (Zemlje na meji), ki se bori za ohranitev spomina Visca, je zgrožen nad Tondovo »pozabljivostjo«. »Naš predsednik očitno ne bere časopisov, saj so o zapuščenem Viscu poročali številni italijanski in tuji mediji, začeni s Corriere della Sera in Famiglio Cristiano. Zadeva je po zaslugi Igorja Gabrovca odmevala tudi v deželni svet, z njo pa se je ukvarjal tudi italijanski parlament,« pravi Tassin. »Od Tonda ne moremo zahtevati, da bere časopise in da spremlja dejavnost deželnega parlamenta. Predsednik Dežele bi moral vsaj vedeti, da je zaščito Visca uradno posegel tudi Giorgio Napolitano,« pravi Tassin.

S.T.

Barbara Miklič Türk se je ganljivo spomnila svoje mame, ki je bila skupaj z družino internirana v Gonarsu

Napolitano svetoval vabilo gospe Barbari

Besede žene slovenskega predsednika Danila Türka, ki se je spomnila mame interniranke, so ganile marsikatero udeleženca komemoracije. Gospa Barbara ni imela političnega govora, temveč je posredovala zelo intimno izpoved o mami, ki je postala zdravnica, potem ko je pomagala bolnim taboriščnikom.

Videmski Prefekturi in Občini Gonars je povabilo Barbare Miklič Türk svetoval predsednik republike Giorgio Napolitano. Za trpko zgodbo njene družine je italijanski državni poglavar slišal med svojim obiskom v Ljubljani.

Predsednik FJK Tondo še »ni slišal« za Visco

»Nisem še slišal za Visco, zato se bom sedaj pozanimal, kako je s to zadevo,« je pred mikrofonom dopisnice RTV Slovenija Mirjam Muženič v Gonarsu dejal predsednik FJK Renzo Tondo. Novinarica ga je vprašala, kako da so oblasti dejansko pozabile na ob Gonarsa sedem kilometrov oddaljeno nekda-

GONARS - Pričevanje priletne domačinke

»Polenta za internirance«

Iz pričevanj Zore Piščanc pa izhaja, da mnogi domačini niso bili ravno naklonjeni taboriščnikom

Gospa Isolina Cignola iz Gonarsa, ki je taboriščnikom nosila polento

FOTO GIOVANNI MONTENERO

GONARS - Komemoracije v spomin na taboriščnike iz Slovenije in Hrvaške se je udeležila tudi gospa Isolina Cignola. Med »obratovanjem« taborišča na obrobju Gonarsa je internirancem nosila polento. »Bili smo revni kmetje in polenta je bila naša vsakdanja hrana, le ob nedeljah in praznikih smo jedli nekoliko boljše,« nam je povedala gospa, ki ima danes 86 let. Z interniranci za bodečo žico krajani niso imeli nobenih stikov in sploh niso vedeli, kdo so in od kod prihajajo. »Videvala sem številne otroke in to mi je dovolj, da sem jim kot mlado dekle pomagala.« Spominja se, da so taborišče stražili italijanski vojaki in da je bilo v dneh ob kapitulaciji Italije 8.9.1943 ob njem velika gneča. Interniranci so bili svobodni in so lahko odšli domov.

V Gonarsu in v sosednjih vaseh niso bili vsi naklonjeni internirancem. Iz pričevanj Zore Piščanc, sestre kaplana Lada Piščanca, ki so ga ubili partizani (Cerklno 1944), izhaja, da so bili domačini zelo nezaupljivi do sorodnikov deportirancev. Nekateri so za njimi tudi vohunili. Mladenci iz Gonarsa so na sorodnike internirancev čakali na železniški postaji v Sredipolju-Redipuglii ter jih za mastno plačilo na kolesih peljali do Gonarsa, piše v svojih spominih Zora Piščanc.

S.T.

ZAHODNI KRAS - Deželni odbornik Violino sprožil polemiko o proseškem proseccu

Zonin hotel pokupiti proseški breg, a ljudje zemlje niso prodali

Fabec: Furlanski vinogradnik se je znašel pred težavami, s katerimi se naši ljudje soočajo že desetletja

Levo Franc Fabec z deželnim odbornikom Claudio Violinom (desno); desno člani kontovelski breg

KROMA

Violino, deželni odbornik za kmetijstvo, jo je spet pošteno zagodel. Po »ukinitvi« didaktično-naravoslovnega centra v Bazovici se je tokrat lotil tržaških vinogradnikov in njihovih stanovskih organizacij. V članku v tržaškem italijanskem dnevniku je izjavil, da naj bi slednji preprečili furlanskemu vinogradniškemu kolosu Zoninu »prihod« na Kras, točneje v kontovelsko-proseški breg, da bi tam, v domovini prosekarja, pridelal

»proseški prosecco«, novo penino, ki naj bi obogatila italijansko in svetovno tržišče tvorstnih penecih vin. Zonin naj bi hotel pokupiti za kakih 10 hektarjev terasastih zemljišč, je izjavil Violino. Stopil je v stik s sindikalnimi organizacijami, ki »nadzorujejo« kmetijske površine. A ni mu uspelo zaključiti pogajanj, je poudaril deželni odbornik Severne lige. S tem naj bi izgubili lepo priložnost, ki bi predstavljala dodano vrednost za celotno Furlanjo-Julijsko krajino, je podčrtal Violino, ki je na drugem mestu namignil, da naj bi Zonin naletel na »realnost, označeno z nekakšnim identitetnim odporom, ki gkeda sumljivo na vstop tujca.«

Odbornikove besede so presenetile predsednika Kmečke zveze Franca Fabca. Njegov mobilni telefon je včeraj stalno brnel. Dokaz, da so odbornikove izjave marsikoga presenetile. »Ne vem, kaj se dogaja. Kmečka zveza ima z odbor-

nikom Violinom dobre odnose. Kar je izjavil, nas je presenetilo, ker ne odgovarja resnici. Mi nismo na noben način preprečili Zoninu prihoda na Kras. Resnica tiči drugje. Vemo, da se je Zonin zanimal za območje kontovelskega in proseškega brega. Prišel je sem in mislil, da bo pokupil zemljišča, investirjal in začel na Proseccu proizvajati prosecco, a mu ni uspelo. Zakaj? Zaradi istih razlogov, ki preprečujejo domačim vinogradnikom, da bi na tem območju razvili svoje dejavnosti. Tudi Zonin se je moral soočiti z vsakovrstnimi normativnimi omejitvami, vinkulacijami, nedostopnostjo krajev, to je vinogradov in razdrobljenostjo zemljišč.«

Deset hektarov površin, 100 tisoč kvadratnih metrov - kolikor naj bi jih nameraval Zonin pokupiti - to je za kontovelski-proseški brez ogromno. Očitno je furlanski vinogradnik ocenil, da mu bi bila potrebna tolikšna površina zato, da bi se mu investicija obrestovala. Za kontovelsko-proseški breg naj bi se začel zanimati po podpisu protokola o zaščiteni vinski znamki Prosecco Doc aprila lani na vinskem sejmu Vinitaly v Veroni. Naletel pa je

na velike birokratske ovire, na norme, ki davijo in preprečujejo kmetijski razvoj na območju, ki je že samo po sebi zahteva veliko truda za njegovo obdelovanje. Skratka: veliki italijanski vinarji magnet na lastni koži preizkusil to, kar desetletja preizkušajo domači pridelovalci. Kdor reže kruh deželnih prispevkov, bi moral vzeti v poštev to danost ...

Franc Fabec je iz Violinove polemike povzel vendarle dve zelo pozitivni poanti. Prvič: razveseljivo je, da slovenski ljudje na kontovelskem in proseškem koncu ljubijo svojo zemljo, da so navezani nanjo in je ne prodajo; drugič: dejstvo, da se za tržaško kmetijsko ozemlje, v danem primeru kontovelsko-proseški breg, zanima tako velik pridelovalec, kot je Zonin, pomeni, da to ozemlje kar nekaj velja. In tudi ob tem dejstvu bi se morale deželne oblasti globoko zamisliti ...

Ob izjave odbornika Violina se je obregnil tudi deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. V tiskovnem sporočilu je zapisal, da naj bi bil »odpor proti tujcu« Zoninu le sad Violinove domišljije. V resnici hočejo slo-

venski vinogradniki na Tržaškem, kljub številnim težavam, ki jih povzročajo zamudna birokracija in vsakovrstne omejitvene in zaščitne norme, sami proizvajati proseški prosecco in se bodo z njim proslavili, kot so se z vitovsko, teranom in drugimi sortami vina. Po Gabrovčevem mnenju so odbornikove izjave popolnoma neosnovane in pomenijo žalitev dostojanstva kraškega kmetijstva.

Deželni svetnik Slovenske skupnosti se je vprašal, ali morda Violina moti dejstvo, da se noče Kras spreminiti v »tipično furlanskega«, kot bi odbornik želel. Ob koncu je Gabrovec vrnil deželnemu odborniku Severne lige miho za drago: Violino naj raje misli, kako bo obdržal (ne pa zaprl) didaktično-naravoslovni center v Bazovici, kako bo razrahljal mrežo omejitev na ozemljih in kako bo spodbudil sodelovanje javnega sektorja pri razvojnih načrtih. Ali z drugimi besedami: Violino naj opravlja delo deželnega odbornika, ne pa samo in edinole sponzorja interesov, ki so tesno vezani na njegov osebni volilni okoliš!

M.K.

Repentabor: ogled regulacijskega načrta

Občina Repentabor obvešča, da je varianta št. 7 k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu do vključno 9. decembra vsem v vpogled v občinskem tajništvu vsak delavnik s sledečim urnikom: ob ponedeljkih in sredo od 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure, ob torekih, četrtek in petkih od 9. do 13. ure. V tem roku lahko vsakdo predstavi v občinskem tajništvu pripombe in ugovore na kolkovanem papirju in naslovljene na župana.

Blagoslov z vodo iz Timave

Ob 90-letnici potovanja posmrtnih ostankov neznanega vojaka iz Ogleja v Rim in 150-letnici združitve Italije bo v stari cerkvi v Štivanu danes popoldne ob 16. uri svečanost, med katero bo devinski župnik Ugo Bastiani blagoslovil z vodo iz reke Timave zastavo, ki jo bodo potem prepeljali v kraj Borgo Hermada pri Terracini v Laciju v spomin na številne italijanske vojake iz tistega kraja, ki so med prvo svetovno vojno padli na obronkih Grmade v bojih z avstro-ogrsko vojsko. Vest sporoča devinsko-nabrežinski podžupan in odbornik za kulturo Massimo Romita, ki opozarja, kako se bo z blagoslovitvijo zastave obnovil obred izpred 90 let v Ogleju, ko je takratni tržaški škof Angelo Bartolomasi z vodo iz Timave blagoslovil krste neznanih padlih vojakov. Zastavo bodo potem prepeljali v Borgo Hermada, kjer bodo v nedeljo predstavniki obeh občin podpisali uradni pakt o prijateljstvu, po uradni slovesnosti in maši pa bodo na tamkajšnji občinski izpostavi odprli razstavo Glasovi vojne v mirnem času: šlo bo za kopijo razstave, ki sta jo postavila skupina Ermada in krožek Ajser 2000 in je doslej v devinski grad od 15. oktobra do danes privabila preko 4500 obiskovalcev iz Italije, Slovenije in Avstrije, poudarja Romita.

Ogorčeni proti vojni

Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci prireja danes v sodelovanju s Koordinacijo 15. oktober in Blaženimi graditelji miru niz pobud, da bi opozorili na nesmiselnost vojn in žrtve, ki jih te zahtevajo. Pri bivši vojašnici v Ul. Cumano, kjer je zdaj muzej vojne in miru de Henriques, bo ob 16. uri branje nekaterih odlomkov, ob 17. uri pa bo pri spomeniku padlim pri Sv. Justu komemoracija žrtev vseh vojn in migrantov, ki so umrli v morju. Od tod se bodo udeleženci podali peš do Borznega trga, kjer bo informativno srečanje o absurdnosti italijanskih vojaških stroškov.

CERKEV - V tržaški stolnici je včeraj potekala slovesna maša ob godu zavetnika sv. Justa

Napoved pete sinode tržaške škofije

Začela se bo 11. oktobra 2012 - Nadškof Crepaldi: Kristus je nujno potreben za vsak pravi humanizem - Trst potrebuje razvojni načrt za obnovo njegove spodbujevalne vloge v deželnem okviru

Čez slabo leto dni, 11. oktobra 2012, se bo s slovenskim zborovanjem v stolnici sv. Justa začela peta sinoda tržaške škofije. To je tržaški škof, nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, napovedal med včerajšnjo slovesno mašo ob godu mestnega zavetnika sv. Justa v tržaški stolnici ob prisotnosti krajevnih oblasti.

Začetek sinode (zadevni škofijski odlok je prebral kancler msgr. Vittorio Cian) bo sovpadal s 50. obletnico odprtja drugega vatikanskega koncila, v središču pozornosti pa bo potreba po postavitvi Boga in božje ljubezni na prvo mesto: s tem bi ga zvelikli z obrobja, na katerega ga je potisnil »napadalni in prežemajoči sekularizem«, kot je v homiliji dejal nadškof Crepaldi, ki je poudaril, kako bo morala sinoda privedi tržaško Cerkev do t.i. troedine ljubezni, ki predstavlja vir, iz katerega izhaja vsakršna prenova srca in duša in brez katerega človek zapade v nevarno in bolečo osamo. Zato bo izziv sinode po Crepaldijevem prepričanju ta, da bo morala prepričano in brez omaganj ponovno potrditi, da je Kristus nujno potreben za vsak pravi humanizem. To je ena trdnih točk katoliškega nauka tako pred drugim vatikanskim koncilom kot po njem, je dejal Crepaldi, ki je še opozoril, kako sta napoved sinode in priprava nanjo že sprožili delovanje številnih stvarnosti tržaške Cerkev. Tu je omenil pričevanje petsto tržaških mladih, ki so se

udeležili Svetovnega dneva mladih v Madridu in katerim je škof dal na razpolago cerkveno sv. Roka v začetku Ul. Cavana, dalje dejavnost laičkih in drugih združenj, škofijske Karitas, pomen Marijinega čiščenja, misijonsko dejavnost in živahnost na področju duhovnih poklicev: tu je poudaril podatek, da se preko dvajset mladih iz tržaške škofije pripravljajo na duhovniški poklic. Seveda ne manjkajo in ne bodo manjkali krizi, ki jih msgr. Crepaldi pripisuje tudi »medijskemu opravljanju«, ki po njegovih besedah za vsako ceno želi postaviti škofijo in škofa v slabo luč.

Sinoda pa se bo ukvarjala tudi z družbenimi vprašanji, pri čemer bo sledila smernicam družbenega nauka Cerkev. To terjata tudi kriza - ta je po Crepaldijevih besedah civilizacijska, moralna, gospodarska in družbena - kjer Cerkev čuti dolžnost, da opozori na vrednote spoštovanja osebe in dela, skupnega dobrega, pravičnosti in solidarnosti. Za izhod iz krize potrebuje Trst skupen srednje in dolgoročni razvojni načrt za obnovo spodbujevalne vloge mesta v deželnem okviru. Nadškof je prepričan, da ima Trst moč za to, saj razpolaga s sposobnim in še verodostojnim političnim razredom, dalje z izrednim kapitalom profesionalnih in managerskih sposobnosti, znanstvenim in tehničnim znanjem ter z zdravno in pozorno civilno družbo.

Po napovedih nadškofa Crepaldija se bo sinoda ukvarjala z vprašanji tržaške Cerkev in družbe

KROMA

PROTEST - Dijaki in študentje vztrajajo v šotorih na Borznem trgu

Danes alternativna parada ogorčenih na Velikem trgu

Včeraj generalka - Danes tudi odločitev o nadaljevanju protesta na Borznem trgu

»Mirno!« Ob rezkem vojaškem povelju vodje postrojene čete ogorčenih na Velikem trgu je kakih 80 mladih na mah pravokotno dvignilo desne roke in v trenutku so se jim v laktu združile levice v skupinsko posmehalno gesto, s katero se je v italijanskem političnem svetu že neštokrat proslavil ligaški minister za reforme Umberto Bossi. Mladi dijaki, dijakinje, študentje in študentke so ostali tako cele tri dolge minute negibno prikovani na tlak Velikega trga. Številni prisotni so jih fotografirali, nekdo jim je zaploskal, priletni moški jim je »svetoval«, naj starše doma tako pozdravljajo, priletna gospa jim je zabrusila, naj se sramujejo. Velikanska večina prisotnih pa se jim je prijazno nasmehnila za domiselno parodijo vojaške parade.

Po novem povelju so se »ogorčeni vojaki« obrnili, se postavili v strelski položaj in na povelje »Sproži!« tako odmevno prdnili z usti, da bi jim še Bossi, pravi izvedenec za tovrstne zvočne podvige, zavidal.

To, kar so včeraj popoldne videli (in slišali) ljudje na Velikem trgu je bila le generalka parade, ki jo bodo mladi tržaški ogorčeni uprizorili danes popoldne (po 15. uri), po uradni vojaški paradi ob prazniku oboroženih sil. Zanj so se odločili na včerajšnji skupščini. Njihova parada pa bo posebna: klovnska. Oblekli se bodo v klovne, z rdečimi plastičnimi nosovi na obrazu, so obljubili. »To bo parada burkežev, ki jo bomo priredili po paradi tistih, ki jim pravimo "pravi burkeži",« je pobudo napovedal dijak klasičnega liceja Dante Alighieri Tommaso Gandini.

Priprave na parado so se takoj začele. V dobre pol ure so bili mladi že postrojeni pred šotoriščem na Borznem trgu. Vodja čete, ki je samega sebe poimenoval z vzdevkom »3nino«, pravi mu pa tudi »Flash Mob«, je začel v slogu Kubrickovega Full metal jacket kričati povelja. Ko je bila četa izurjena, je s kazoo trobilom začel trobiti koračnico, glasbeno podlago topotajočega marša ogorčenih z Borznega trga na Veliki trg.

Ljudje so se ozirali za to svojevrstno četo, ob prihodu na Veliki trg so jim toplo zaploskali. Ogorčeni so - tudi z generalko parade - dosegli svoje: spet so opozorili nase, ljudje so se spraševali, kdo so in kaj hočejo.

Po vrnitvi pred šotorišče so jim številni mimoidoči čestitali, jih bodrili, naj nadaljujejo s tako domiselnimi

Desno dijaški »Mirno!« na Velikem trgu; spodaj generalka parade od generalnega štaba tržaških dijaških in študentskih ogorčenih na Borznem trgu do Velikega trga

FOTO M.K.

načini protesta, naj še naprej opozarjajo na to, »kar v mestu ne gre.«

Ogorčeni bodo še najmanj danes vztrajali s svojim miroljubnim protestom na Borznem trgu. Pod oboki poslopja trgovinske zbornice in pred njim je nameščenih kakih 30 šotorov, v njih so prespali svojo sedmo noč. Danes se

bodo - po vsej verjetnosti po paradi burkačev - domenili, kako naprej. Najbolj zagnani udeleženci protesta so - po enem tednu - že kar utrujeni. Vremenske napovedi niso najboljše. Konec tedna naj bi močno in dolgotrajno deževalo. Vztrajanje v šotorih bi bilo nesmiselno. »Moč protesta tiči tudi v

proznosti njegove oblike,« je menil Gandini. Ogorčeni so že vzeli v pretres nekatere možnosti. »Vdor« v zapuščno bančno poslopje na Korzu so že v sredo odmislili, kaže pa, da se bodo odločili za drugačne prijeme. Danes bo padla odločitev, katere.

M.K.

Razpis za študijski program Ženske, politika in inštitucije

Na spletni strani <http://www.2units.it/corsopariopp/> je na voljo razpis tržaške univerze za diplomski študijski program Ženske, politika in inštitucije za leto 2011/2012. Tečaj je izrecno namenjen ženskam z višješolsko izobrazbo in želi spodbujati vključevanje t. i. neznega spola v politične kroge oz. jih približati političnemu udejstvovanju. Prijavite se lahko do 30. novembra, dodatne informacije pa so vsekakor na voljo na zgoraj omenjeni spletni strani.

Koledar policije: Skupaj za večjo varnost

Skupaj za večjo varnost. Tako se glasi naslov novega solidarnostnega koledarja državne policije za leto 2012, ki je do 18. novembra na voljo vsem v uradu za stike z javnostjo tržaške kvesture (od 9. do 12. ure oz ne tel. 040/3790502). Zanj bo treba odšteti 8 oz 6 evrov, zbrane prispevke pa bodo namenili projektu humanitarne organizacije Unicef proti otroški podhranjenosti v afriškem Kamerunu. Koledar so letos uresničili v sodelovanju s študenti centra za kinematografijo iz Rima. Na fotografijah so posneti policisti med vsakdanjimi opravili.

Smučarski sejem v Nabrežini

SK Devin in športna trgovina Alternativa sport prirejata od sobote, 5. novembra, do nedelje, 13. novembra sejem rabljene smučarske opreme in opreme za prosti čas pri nabrežinski železniški postaji. Rabljeno športno opremo bodo zbirali še danes, in sicer od 10. do 19.30, prodaja pa se bo kot zabeleženo začela v soboto od 10. do 19.30 - ob delavnikih pa samo od 16. do 19.30. Neprodano opremo pa bodo vračali v ponedeljek, 14., in torek, 15. novembra.

Zdravniki o italijanski zdravstveni politiki

Na pobudo tržaške pokrajinske zdravniške-zobozdravniške zbornice bo danes dopoldne na njenem sedežu na Trgu Goldoni 10 posvet o zdravstveni politiki od združitve Italije do današnjih dni. Strokovni posvet se bo začel ob 8.30, opoldne pa naj bi se začela sklepna razprava o perspektivah zdravstvenega sistema.

SLAŠČIČARSTVO - Od včeraj do nedelje na Ponterošu priljubljeni čokoladni sejem Mittelciok 2011

Čokoladne salame, čevlji in celo krste

Prireja ga združenje trgovcev Acepe, sodeluje pa devet slaščičarskih mojstrov - Nagradni natečaji za poklicne in amaterske slaščičarje - Jutri slavnostna večerja

Čokoladne salame, medvedki, steklenice, čevlji in celo krste: vse to je, skupaj z drugimi čokoladnimi sladkarijami, mogoče dobiti v velikem šotoru na Ponterošu, kjer so včeraj popoldne odprli priljubljeni čokoladni sejem Mittelciok 2011, ki bo odprt do nedelje vsak dan od 10. do 20. ure, prireja pa ga združenje trgovcev Acepe v sodelovanju z Občino Trst in Trgovinsko zbornico. Na sejmu sodeluje devet slaščičarskih mojstrov, ki ponujajo svoje izdelke, sodelujejo pa tudi na tekmovanju za najlepši čokoladni bonbon Mittelciok 2011 in bonbon z oljčnim oljem, prav tako bo nagrajena stojnica, ki bo ves čas sejma razstavljala najbolj umetniški čokoladni izdelek. To se bo dogajalo danes, medtem ko bodo jutri amaterski slaščičarji ob 19.30 predali svoje izdelke v okviru natečaja za izdelavo čokoladne slaščice. Vedno jutri pa bo v hotelu Savoia Excelsior Palace ob 20.30 slavnostna večerja, ki jo bodo pripravili slaščičarski mojstri in katere se lahko udeležijo tudi občani (prijave sprejemajo do danes ob 17. uri na sedežu združenja Acepe na Borznem trgu 7, med 9. in 13. ter med 14. in 17. uro, telefon 040-638424 ali 040-638658, cena znaša 35 evrov). Ob 22.30 bodo nagradili zmagovalce za najlepši bonbon Mittelciok 2011 in bonbon z oljčnim oljem ter izročili bonbon v znesku petsto evrov tekmovalcu, ki prihaja od najbolj daleč. V nedeljo pa bo ob 16. uri na Ponterošu nagrajevanje natečaja za izdelavo čokoladne slaščice.

več fotografij na www.primorski.eu

Poleg čokoladnih bonbonov in drugih slaščic (desno) so razstavljeni tudi neobičajni izdelki, kot npr. čokoladni čevlji (levo)

KROMA

GORICA - Po prijavi romunske državljanke in enoletni preiskavi

Romunka v zaporu zaradi izsiljevanja negovalk

Za Stefano Atti so potrdili hišni pripor - Zaposlitev naj bi zagotavljali le proti plačilu

Tržiški finančni stražniki so včeraj po nalogu goriškega sodišča aretirali družinsko negovalko z romunskim državljanstvom, ki je osumljena izsiljevanja. Romunka je skupaj s Stefano Atti, ki je zaposlena s terminsko projektno pogodbo v pokrajinskem uradu za družinske negovalke, zahtevala od svojih soizsiljevalk denar v zameno za zaposlitev. Nezakonito početje so odkrili finančni stražniki; pred dnevi so aretirali Stefano Atti, ki je zdaj v hišnem priporu, včeraj pa je bila na vrsti aretacija Romunke. Ženska se je pred nekaj dnevi vrnila v Italijo, da bi lahko unovčila denar, ki ji pripada z dopolnilno blagajno; Romunka se je nameravala takoj po unovčenju denarja vrniti v domovino, med nekajdnevnim bivanjem v Italiji pa je zaprosila svoje soizsiljevalke, ki jim je proti plačilu pomagala najti zaposlitev kot družinske negovalke, naj jo nekaj dni gostijo na svojih domovih. Vse romunske negovalke so odredle pomoč ženski, saj so iz medijev izvedele, da jo sile javnega reda iščejo. Romunka se je potemtakem odločila, da se odpravi na jug Italije, kjer je bila pred leti zaposlena pri raznih družinah kot hišna negovalka. Finančni stražniki so Romunko aretirali ravno, ko je na tržiški železniški postaji čakala na vlak, s katerim bi se odpeljala na jug Italije, kjer bi unovčila denar od dopolnilne blagajne in se nato vrnila v Romunijo. Preiskava se medtem nadaljuje, vodi jo javni tožilec Luigi Leghissa. Skupaj s svojimi sodelavci bo skušal ugotoviti, koliko družinskih negovalk sta ženski izsiljevali in koliko denarja sta si prisvojili.

Preiskava se je začela, potem ko je neka romunska družinska negovalka prijavila silam javnega reda izsiljevanje. Da je lahko prišla do zaposlitve, je morala podkupiti Attijevo in Romunko. Med dosedanjimi preverjanji so preiskovalci ugotovili, da je izkoriščanje družinskih negovalk trajalo vsaj eno leto. V stanovanju Romunke, ki so jo včeraj aretirali in jo peljali v tržiški zapor, so našli osem tisoč evrov, za katere preiskovalci sumijo, da so sad izsiljevanja.

Sodnik se je za hišni pripor Stefanie Atti odločil zaradi nevarnosti potvarjanja dokazov. Attijeva je v Gorici poznana, ker je leta 2007 ustanovila odbor proti globam, ki so jih takrat v Gorici nalagali na podlagi posnetkov fotokamer T-

Red. Istega leta je bila Attijeva tudi nositeljica občanske liste »Gorizia democratica« (Demokratska Gorica).

»Podpiramo delo sil javnega reda. Če se bo izkazalo, da je Attijeva kriva, bomo tudi mi postopali po pravni poti,« napoveduje predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. (dr)

Stefania Atti (levo) in družinska negovalka s svojo oskrbovanko (desno)

BUMBACA

GORICA - Na občini odobrili dokončni načrt

Črpalke za Potok

Zgradili jih bodo, zato da voda ne bo več zastajala pred namakalnim kanalom

Ker je večkrat poplavl območje ob namakalnem kanalu Agro-gradiscano, bodo njegovo vodo s pomočjo črpalke preusmerili proti Soči. Na goriškem županstvu so včeraj odobrili dokončni načrt za regulacijski poseg na Potoku, ki izvira pod Kalvarijo in ob robu Ločnika odteka proti Soči, v katero se izliva po nekaj kilometrov dolgi poti. Potok je sicer večji del leta popolnoma suh; njegova struga se napolni z vodo le ob večjih nalivih, takrat pa povzroči kar nekaj težav, ker je bilo v letih na njegovi poti proti Soči zgrajenih več umetnih ovir; od ceste, do črpalnišča podjetja Irisacqna in namakalnega kanala Agro-gradiscano.

Regulacijski poseg je vreden en milijon evrov, predvideva pa utrditev bregov in gradnjo pregrad za zmanjšanje hitrosti pretoka vode. V prejšnjih letih so že regulirali strugo Potoka med cesto na Majnici in namakalnim kanalom Agro-gradiscano; na tem območju je bil Potok speljan skozi cev s 80 centimetri premera pod namakalni kanal, ob vsakem večjem deževju pa je bilo vode toliko, da ni uspela odtekati in je zaradi tega zastajala. Zato so se odločili, da bodo na tem območju zgradili črpalke za črpanje vode iz ločniškega Potoka, ki jo bodo nato preusmerili skozi betonske cevi proti Soči.

Preliminarni načrt sta pripravila inženirja Renzo Lupi in Stefano Zanuttin; občinski odbor ga je odobril 15. decembra lani. Ker morajo na občini potrditi še dokončni načrt in nato izpeljati dražbo za izbiro izvajalca del, gre pričakovati, da bo treba na začetek del čakati še nekaj mesecev. Sicer pa se je zgodba o regulaciji Potoka začela že pred tridesetimi leti. Takrat so se prvič zavedali, da naleti Potok med svojo potjo proti Soči na več ovir. Ker ceste in črpalnišča ni bilo mogoče premakniti, so se odločili, da bodo Potok regulirali. Občina je prve študije za izvedljivost posega naročila leta 1996; z dežele so milijon evrov prispevka za izgradnjo črpalke ob namakalnem kanalu dali na razpolago leta 2003, nato pa se je postopek nadaljeval do današnjih dni. (dr)

PRIMARNE VOLITVE - Mauro Valentinsig

Čezmejno sodelovanje ključ goriškega razvoja

»Čezmejno sodelovanje mora potekati na kulturni, družbeni in gospodarski ravni. Na ekonomskem področju je povezava s sosedi ključnega pomena za razvoj in pridobivanje evropskih sredstev. V tem okviru bi lahko vidno vlogo igral EZTS, ki pa žal še ni zaživel. Menim, da bi bilo ob tem koristno izvajati čezmejno sodelovanje tudi na ravni podjetij, z ustanavljanjem mešanih družb, predvsem pa v zdravstvu, kjer imamo glede na spremembe, do katerih bo prišlo v prihodnjih letih, velik potencial.« Tako je povedal Mauro Valentinsig, 51-letni kandidat Italije vrednot na primarnih volitvah goriške leve sredine, ki bodo na sporedu v nedeljo. Valentinsig je med štirimi kandidati tisti, ki ima najmanj izkušenj v politiki, prav zaradi tega pa »zna gledati na stvarnost z očmi navadnega občana, ki ljubi svoje mesto«. Med svoje prednosti vključuje znanje jezika, saj je po poklicu profesor angleščine in prevajalec, obvlada pa tudi slovenščino. Delovanje Romolijeve občinske uprave ocenjuje negativno, saj po njegovem kljub politični afiniteti z deželno in državno vlado ni prinesla Gorici posebnih izboljšav. Če bo župan - je povedal -, bo skušal

Mauro Valentinsig

BUMBACA

preporod mesta doseči z gospodarskim razvojem (npr. z zavzemanjem za uvedbo davčnih olajšav za podjetja, ki trpijo zaradi slovenske konkurence), pa tudi z vlaganjem v socialno (npr. z dodatnimi storitvami za občane, ki skrbijo za nepokretne družinske člane). Nova delovna mesta bi bilo po njegovem mogoče ustvariti v logistiki, spodbujati pa bi bilo treba tudi socialne zadruge, ki so lahko med drugim pomemben »socialni blažilec« za odpuščene delavce. (Ale)

PRIMARNE VOLITVE - Giuseppe Cingolani na SKGZ

Aktivna vloga Slovencev je za mesto neprecenljiva

Giuseppe Cingolani (desno) s sogovornikoma Alešem Waltritschem in Liviom Semoličem

BUMBACA

Giuseppe Cingolani, kandidat Demokratske stranke (DS) na nedeljskih primarnih volitvah leve sredine, se je srečal z goriškim pokrajinskim tajnikom SKGZ Liviom Semoličem. Cingolani je v spremstvu občinskega svetnika in koordinatorja Slovencev v DS Aleša Waltritscha nakazal razloge svoje kandidature in smernice, s katerimi želi uspeti kot županski kandidat celotne leve sredine. Cingolani je izpostavil obširnost programa, ki je nastal v večmesečnem delu ljudi znotraj in ob

DS. Svoje sodelovanje z vsemi dejavniki mestnega življenja sta vodili, ki jih je Cingolani uporabljal v treh letih vodenja goriškega krožka DS. Ta napor je imel dobre sadove, saj je DS v Gorici utrjena, prisotna in sposobna. DS vidi prihodnost Gorice v odprtosti do vseh in v sodelovanju z vsemi sosednjimi občinami. Vloga Slovencev je v tem mestu neprecenljiva in mimo njihovega aktivnega sodelovanja kratkoročno ne gre, so ugotavljali na srečanju. DS je bila od vedno tudi stranka Slo-

GORICA-MARIBOR

Trgovec Andrej Kosič finalist

Med finalisti slovenske nagrade za družbeno odgovornost Horus 2011 je tudi trgovec Andrej Kosič, ki ga na Goriškem ni potrebno posebej predstavljati, saj z družino upravlja vrsto uspešnih trgovin v Gorici in prodajalno v novogoriškem komercialnem središču, zato ima v tukajšnjih gospodarskih krogih njegov glas težo. Uvrstitev med finaliste vseslovenske nagrade pa je dokaz, da ga za dosežke cenijo tudi onkraj državne meje. Nagrada Horus, ki bo letos podeljena tretjič, je del nacionalne strategije osveščanja za več družbene odgovornosti, ki jo na ta način izvajajo številna strokovno-interesna združenja v sodelovanju z Inštitutom za razvoj družbene odgovornosti (IRDO) in s Slovenskim društvom za odnose z javnostmi (PRSS).

Skupaj s tema organizatorjema letos nagrado podpira kar šestnajst partnerskih organizacij in pokroviteljev. Častni pokrovitelj je predsednik republike Danilo Türk.

Ocenjevanje komisije prvega kroga je potekalo od 11. do 24. oktobra letos. Prejemniki nagrade Horus 2011 in posebnih priznanj bodo znani predvidoma v drugi polovici novembra, in sicer na slavnostni razglasitvi v Mariboru. Andrej Kosič se kot finalist poteguje za posebno priznanje - Podjetnik s slovenskimi koreninami, ki deluje v zamejstvu oziroma po svetu. Ostali finalisti so Matjaž Brezigar (Iskra Avtoelektrika, direktor odvisne družbe Iskra Suzhou Kitajska), Janez Gladek (Gladek Technik GmbH, Švica), Marko Dolžan (Polfa Lodz SA, Poljska), Albin Dobersek (Engineering Dobersek GmbH, Zvezna republika Nemčija), Herman Zupan (HZ Group, Argentina) in Primož Artača (ACV Ventures, Srbija). Delo ocenjevalne komisije drugega kroga bo potekalo vse do slavnostne razglasitve nagradjenec.

Družinsko podjetje Andreja Kosiča ima za sabo preko 60 let delovanja. Vrata prve trgovine so namreč v Gorici odprli oktobra 1948. Danes je trgovska dejavnost Kosičevih razvejana, nad trgovino obutve v Raštelu pa je tudi likovna galerija, ki jo je za razstavljanje dal na razpolago Andrej Kosič. Tudi to je znak družbene odgovornosti.

Andrej Kosič

GORICA - V nedeljo primarne volitve

Poenotena leva sredina izbira svojega županskega kandidata

»Edino množična udeležba bo dala nov elan za enoten nastop in bo jasen dokaz, da želijo Goričani spremembo«

V Gorici bodo v nedeljo, 6. novembra, potekale primarne volitve, s katerimi bo leva sredina izbrala svojega županskega kandidata, ki jo bo prihodnje leto predstavljal na občinskih volitvah. Primarne volitve so sad večmesečnega dela in dogovarjanja znotraj levosredinskega zavezištva; takoj po porazu na občinskih volitvah leta 2007 so levosredinske stranke odločile, da izbiro svojega županskega kandidata prepuščajo primarnim volitvam.

Šest strank je tako podpisalo programski dogovor in se obvezalo, da bodo podprle kandidata, ki bo izšel kot zmagovalac iz primarnih volitev. Dve stranki - Slovenska skupnost in Federacija levice - se na primarnih volitvah ne predstavljata s svojim kandidatom, pač pa podpirata kandidata Demokratske stranke Giuseppeja Cingolanija oz. kandidata Foruma za Gorico Andree Bellaviteja. Poleg njih se na primarnih volitvah predstavljata še kandidata Italije vrednot Mauro Valentinsig in Levice, ekologije in svobode Paolo Del Ponte.

»Želimo si, da bi se primarnih volitev udeležilo čim več občanov, saj bo ravno množična udeležba dala novega elana enotnemu nastopu leve sredine in bo jasen dokaz, da hočejo Goričani spremembo. Zato pozivamo vse občane, naj se v nedeljo udeležijo primarnih volitev, ne glede na to, koga bodo podprli. Po primarnih volitvah bo na razpolago še dovolj časa za dogovarjanje okrog programa, za soočenje, za potrditev vezi med strankami, ki so se morda zrahljale, za določitev korakov, ki bodo vodili do prihodnjih občinskih volitev,« skujaj poudarjajo Cingolani, Bellavite, Del Ponte in Valentinsig, ki si prizadevajo, da bi Goriča dobila novo upravo, ki bi jo znala popeljati iz sedanje stagnacije. Kandidati poleg tega poudarjajo, da se med seboj že leta poznajo in cenijo, da jih družijo zaskrbljenost nad prihodnjimi mesti, ki potrebuje pozitivni zasuk, karšnega mu sedanji upravitelj ni sposoben dati.

V nedeljo, 6. novembra, bo volišče odprto v telovadnici UGG na Trgu Battisti med 8. in 20. uro. Glasovali bodo lahko vsi goriški občani, ki so dopolnili 16 let. Svoj glas bodo lahko oddali tudi tuji državljani, ki imajo bivališče v Gorici in dovoljenje za bivanje. Pred glasovanjem bodo morali volivci prispevati vsaj en evro za kritje organizacijskih stroškov. Organizatorji pričakujejo preko 1.500 volivcev. Leta 2007, ko sta se za župansko kandidatura potegovala Vittorio Brancati in Claudio Cressati, je bilo volivcev 1.660. Kot znano je takrat zmagal Brancati, ki je zbral 1.043 glasov, za Cressatija pa je glasovalo 615 volivcev. (dr)

GORICA - Pred primarnimi volitvami kandidati na soočanju z gospodarstveniki

S povezovanjem do preporoda

Rešilne poti je potrebno iskati v sistemskih omrežjih - Podporo zaslužita univerza in čezmejno mreženje storitev

V goriškem Kulturnem domu je v sredo zvečer potekalo soočenje med štirimi kandidati leve sredine za nedeljske primarne volitve in predstavniki gospodarstva. V skupinah po tri in štiri so predsedniki ali njihovi zastopniki raznih gospodarskih združenj in stanovskih organizacij posredovali nekaj nad sto poslušalcem in seveda kandidatom primarnih volitev svoja gledanja na splošne gospodarske silnice in posebej na stanje proizvodnih, storitvenih in primarnih dejavnosti na območju goriške občine. Bilo jih je resnično veliko, zato bi poročanje o posameznih posegih presešlo bralčovo potrpežljivost, saj so nekatera nizanja bila bolj podobna nastopom na občnih zborih kot pa jedrnatemu naštevanju prisotnim kandidatom, na kaj ne smejo pozabiti, če bodo na primer zmagali na upravnih volitvah prihodnjega leta in vodili občinsko upravo. Vsem se je zdelo umestno poudariti, da so stanovske organizacije načeloma naklonjene katerikoli politični ali upravni garnituri, ker sodi to v naravo stvari, da se pa znajo oddvojiti v primeru, da se odgovorni ne držijo obljubljenega.

Iz gospodarskega vidika je vprašanje goriškega ozemlja povezano s padcem števila prebivalstva, ki se v nekaj desetletjih ni povzpelo od 50.000 na 100.000, temveč je nazadovalo na 35.000. V mestu je 50 velikih stanovanjskih stavb praznih. Namesto, da bi jih obnavljali, so v gradnji nove in nove hiše, ki zasedajo dragocena zemljišča. Upravni aparat je okorel, kriza pa bliskovito naskakuje sedanjo konkurenčno sposobnost. Preden se izdajo razna dovoljenja, zamisli že zastarijo. Razvoj ali vsaj preprečevanje nazadovanja pogojujejo delovna mesta, ki jih je nujno ustvarjati. Zato naj bo dobrodošel vsakdo, ki je pripravljen vlagati. Ker je bilo takšno razmišljanje nekajkrat ponovljeno in je nekdo omenil tudi ajdovsko družbo Pipistrel, je v zraku lebdel namig, da se kakšna ideološka niša upira prisotnosti podjetja iz Slovenije ...

Rešilne poti je potrebno iskati v sistemskih omrežjih, znotraj katerih je nujno usklajevanje na primer med občino, pokrajino in Trgovinsko zbornico, potrebne so povezave med nekaterimi konzorciji in povezave podjetij v konzorciju, ki lahko zagotovijo hitro in kakovostno opravljena dela. Občinska uprava bi si morala prevzeti odgovornost in javna dela nuditi ožjemu izboru podjetij iz Furlanije-Juljske krajine za naložbe, vredne do 500.000 evrov, ne pa da za vsak najmanjši znesek potekajo razpisi celo na evropski ravni. Posledice so vidne na primer na

Levosredinski kandidati na odru Kulturnega doma: z leve Paolo Del Ponte, Mauro Valentinsig, Giuseppe Cingolani in Andrea Bellavite. Njihovi sogovorniki so v dvorani bili predstavniki raznih gospodarskih združenj in stanovskih organizacij

BUMBACA

Travniku (res le kot primer!). Če vselej obvelja načelo najbolj poceni ponudnika, potem je tudi proizvod slabe kakovosti, saj je delovna sila manj kvalificirana in zmagovalac razpisa varčuje tudi na materialih. Sklicevanje na občinske funkcionarje, ki se do pičice držijo včasih protislovnih navodil, da ne tvegajo sodnega pregona, bi morala politika preseči in si prevzemati odgovornost.

Stalnica skoraj vseh posegov je bila tudi poudarjanje potrebe po povezavah na širšem območju, kot je zgolj občinsko ozemlje. Tu so ostale stvarnosti znotraj pokrajine - tržiško pristanišče in tamkajšnje ladjedelnice, in tudi v smeri videmske pokrajine (San Giorgio di Nogaro) oziroma Slovenije. Potrebno pa je razčistiti nekaj zadev. V tržiškem Fincantieriju je na primer le 12% zaposlenih s stalnim bivališčem v Furlaniji-Juljski krajini, vsi ostali prihajajo od drugod, ogromno jih je iz tujine. Ne gre za fobijo do prišlekov, gre za to, da so le-ti na razpolago za »suženjske« plače, krajevni obrtniki pa nimajo dela. Sicer pa je zastopnica (edina ženska) goriškega sindikata CISL, ki je po rodu iz Afrike, poudarila, naj imajo vključeni in ustajeni

prišleki pravico do možnosti stalne zaposlitve.

Tudi glede kmetijstva je bilo povedano marsikaj tehtnega, skupaj z vsem ostalim pa je poslušalec dobil občutek, da so govorniki skozi mikrofon nanizali vprašanja, ki daleč preselego domet upraviteljev občine s 35.000 prebivalci. Posledično so se štirje kandidati primarnih volitev odzvali seveda razpoložljivo na vsa logična razpredanja, obljubiti pa so smeli le tisto, kar je v zvezi z upravnim aparatom, in vsak po malem je napovedal nekaj točk z gospodarsko vsebino, o katerih se počuti najbolj poklicanega, da o njih razpravlja. Andrea Bellavite: maksimalno podpirati univerzo in pretehtati prihodke ter odhodke, ne pa odločati brez projektnih števil (glej vzpenjačo). Giuseppe Cingolani: nameščati na občinske nepremičnine naprave za proizvodnjo čiste energije, čezmejno mreženje storitev, odpreti na županstvu enotno okence za izdajo najrazličnejših listin, ki so potrebne pri zagonu novih dejavnosti, in ga dati v zakup industrijskemu konzorciju, uporabljati evropska sredstva. Mauro Valentinsig: pospešiti birokratske postopke preko enotnega okenca izkoriščati sredstva po pravih pametnega družin-

skega poglavarja, ponujati malim podjetjem bančne garancije zato, da lahko spravijo v tek proizvodnjo, ustanovitev industrijskega inkubatorja. Paolo Del Ponte: v gospodarstvu mora biti vse v skladu z načelom daj-dam, v celovitem življenju ni tako, na primer v zdravstvu se ne moremo vesti na takšen način, Gorica se mora povezati z ostalimi pokrajinskimi stvarnostmi. Upoštevati pa je potrebno, da porabi občinska uprava 50% sredstev za fiksne stroške in ostaja malo maneverskega prostora za vse ostale izredno razvejane potrebe.

Vabljeni, da predstavljata slovensko gospodarstvo, sta bila goriški tajnik Kmečke zveze Walter Miklus in za Slovensko goriško gospodarsko združenje Karlo Devetak, ki pa ga ni bilo v dvorani. Miklus je opozoril, da sedanja občinska uprava ni imela posluha za podeželje, ki je bilo zato v deželnih ukrepih zapostavljeno. V kolikor je kmetijstvo v režiji deželne uprave, se mora goriška občina angažirati v korist tukajšnjih kmetijskih dejavnosti, zahtevati mora pozornost za teritorij in pridobiti zanj ustrezna sredstva. Poleg tega mora iskati sodelovanje tudi s slovenskim delom Brd. (ar)

GORICA - Okrogla miza Foruma in Federacije levice

»Krizi bomo kos le z enotnim nastopom vseh javnih ustanov«

Negativni učinki gospodarske krize na zaposlitveno raven, integracija priseljencev, novi revni sloji in reorganizacija deželne zdravstva so bile osrednje teme okrogle mize, ki je potekala v sredo v goriškem Kulturnem domu v prireditvi Foruma za Gorico in Federacije levice. Večer je vodil kandidat Foruma in Federacije na primarnih volitvah leve sredine, Andrea Bellavite, ki je zbral okrog sebe upravitelje sosednjih občin, in sicer župana občine Videm Furia Honsla, krminskega župana Luciana Patata, podžupanja mesta Trst Fabiano Martini in tržiško občinsko odbornico Cristianu Morsolin.

V samem uvodu je prisotne pozdravil ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, ki je še enkrat izrazil solidarnost furlanskemu narodu zaradi žalitev, ki jih je bil deležen s strani Paola Villaggia, še posebej pa izpostavil vlogo kulture v tem težkem času. »Kulturna dejavnost odigrava pomembno katalizatorsko družbeno vlogo, katero ne gre prezreti, še manj pa podcenjevati,« je povedal ravnatelj goriškega kulturnega hrama. V nadaljevanju so se štirje gostje večera osredotočili na »sive cone« današnje gospodarske krize, ki je iz dneva v dan bolj očitna. Najbolj prodoren v tem smislu je bil videmski župan Hon-

sell, ki je poudaril, da »smo današnji krizi lahko kos le z složnim in enotnim pristopom vseh javnih ustanov in socialnih institucij«. Najhuje je, pravi Honsell, če si zatiskamo oči pred dano stvarnostjo, oziroma kot noj skrivamo glavo v pesek.

V zaključku zanimive okrogle mize pa je kandidat Bellavite, v vlogi moderatorja, pa tudi globokega poznavalca socialnih razmer v našem mestu, poudaril potrebo po enotni deželni viziji na področju sociale in zdravstva, ki pa mora biti v tesni navezi z novogoriško in primorsko zdravstveno stvarnostjo.

Za mizo župana Honsell in Patat, Bellavite in Morsolinova

BUMBACA

NOVA GORICA-GORICA - Goriška se povezuje s Celovcem

Ob Andrejevem sejmu »vas prijateljstva« na Travniku

Župani stavijo na skupno turistično predstavitev - Celovski župan predlagal izredni vlak v božičnem času

Skupna turistična predstavitev goriških občin, vključujoč tudi občino Gorica, je cilj županov, ki so se včeraj sestali v novogoriški mestni hiši. Prvi korak v tej smeri bodo lahko že kmalu storili v Celovcu, občini, ki je pobratena tako z Gorico kot z Novo Gorico. Prav zaradi zavedanja, da se mora celotna Goriška tržiti kot enotna turistična destinacija, je novogoriški župan Matej Arčon na včerajšnje srečanje s celovskim županom Christianom Scheiderjem povabil tudi kolege župane iz občin Gorica, Brda, Kanal, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica in Renče-Vogrsko.

Po uspešni skupni predstavitvi na nedavno izpeljanih Okusih ob meji v Gorici, kjer so se predstavile omenjene občine, tudi celovška, se župani pogovarjali o novih skupnih projektih. Eden prvih predlogov in priložnosti za srečanje in poglobljanje odnosov, je povabilo celovskega župana na odprtje njihovega božično-novoletnega sejma, ki bo 19. novembra. Tudi goriški župan Ettore Romoli, ki je včerajšnje srečanje označil za zelo pomembnega, kolege vabi na odprtje sejma sv. Andreja v Gorici, kjer bo dal Travnika na raz-

polago za postavitev »vasi prijateljstva«. K sodelovanju bo povabil tudi Krmin in Gradišče. Vse to bodo še dodatne priložnosti za srečanje županov in za podrobno razdelavo predlogov projektov, ki jih ponuja občina Celovec. »Skratka, nameravamo narediti konkreten načrt sodelovanja za leto 2012 na področju gospodarstva, turizma, kulture ...« povzema vsebino srečanja Arčon. »Goriška je v Celovcu tako prepoznavna, da se tega pravzaprav ne zavedate. Celovčani vsakokrat nestrno čakajo tedenski trg, ko prihajajo kmetje z Goriške in tam prodajajo svoje dobrine. Predvsem vino iz Goriške regije je po naših domovih vedno prisotno, brez njega si ne moremo predstavljati praznovanja,« poudarja Bernard Sadovnik, predsednik Alpejadrskega centra za čezmejno sodelovanje s sedežem v Celovcu.

»Kar se tiče Koroške je to idealen čas, da združimo moči. Tako se bomo lažje uveljavljali. Danes smo se pogovarjali že o konkretnih predlogih,« je povedal celovski župan Scheider, ki se je razveselil vključitve tudi ostalih goriških občin. Prvi takšen je predlog koroškega škofa, ki želi v božičnem ča-

su darovati trojezično mašo, na kateri bi pevski zbori iz vseh treh regij zapeli najlepše božične pesmi. Celovski župan ponuja še sedem konkretnih projektov, ki naj bi se uresničili prihodnje leto: gre za sodelovanje goriških podjetij na celovškem obrtnem sejmu, za predstavitev umetnikov Goriške na skupni razstavi v Celovcu, kulinarično predstavitev ob prazniku dolin, sodelovanje glasbenih skupin na celovških tradicionalnih prireditvah, športna srečanja in izredni vlak z

vožnjo v Novo Gorico in Gorico v božičnem času. »Kot manjšinska organizacija lahko tukaj prevzamemo povezovalno vlogo s ciljem koriščenja evropskih skladov za skupne projekte, ki bodo krepili prostor in gospodarsko rast, kjer živijo naši ljudje. Zelo sem vesel, da želi župan Celovca s konkretnimi projekti udeležiti to prijateljstvo tudi v korist slovenske narodne skupnosti,« še dodaja Sadovnik.

Katja Munih

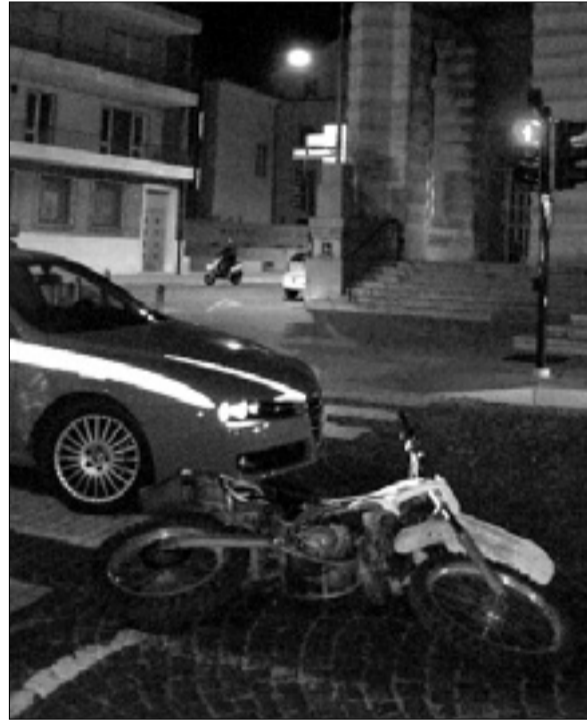

Župani Matej Arčon (desno), Christian Scheider in Ettore Romoli

FOTO/K.M.

GORICA - Motociklist bežal pred policijo

Divje zasledovanje se je končalo s trkom

Motor in avtomobil policije po trku (levo), agenti in mladenič pred odhodom (spodaj)

BUMBACA

Divji beg se je končal s trčenjem, ranjenih pa ni bilo. V sredo zvečer je v bližini pokrite tržnice v mestnem središču prišlo do zasledovanja, ki ga je povzročilo nespametno ravnanje 16-letnega motociklista. Mlademu Goričanu je v pičlih desetih minutah pred očmi policistov uspelo zbrati rekordno število prekrškov, zato je končal na kvesturi, njegova mladostniška predrznost pa bi lahko imela veliko hujše posledice.

Akcijski film v goriški omaki je potekal v okolici Ljudskega vrta na Verdijevem korzu. Okrog 19.50 je policijska patrolja, ki je krožila po mestnem središču, opazila 50-kubični motokros motor, na katerem sta se peljali dve osebi. Motor, ki ni imel niti prižganih luči, so policisti ustavili sredi Ulice Cadorna. Komaj je eden od policistov izstopil iz avtomobila, je mladenič ponovno prižgal motor, se z njim pognal v park in izginil med grmičevjem in drevesi. Policisti so prižgali sirene in začeli zasledovanje: ko so iz Ulice Cadorna zavili na Verdijev korzo, je iz Ljudskega vrta pridrvel motor, na njem pa je bil le še voznik. Zasledovanje je nato potekalo po ulicah Petrarca, Cadorna in Boccaccio, zaključilo pa se je na križišču med Korzom in Ulico Oberdan, pri glavni pošti, kjer je motociklist, ki je pred tem šel skozi rdeč semafor in večkrat zavozil na nasprotni vozni pas, izgubil nadzor nad motorjem

in trčil v policijski avto, ki je drvel za njim. Padel je na asfalt, pri tem pa se ni poškodoval. Agenti so mu nadeli lisice in ga odpeljali na kvesturo, medtem pa je na kraj prišla tudi patrolja karabinerjev. Ne navadni prizor se je zgodil pred »publiko«, saj je bilo tedaj na ulicah še veliko ljudi. Ko so fanta vprašali, zakaj je pobegnil, je 16-letnik povedal, da se je bal posledic kontrole, saj pri sebi ni imel osebnih dokumentov in vozniškega dovoljenja, luči motorja pa so bile pokvarjene. Policisti so poklicali njegove starše, preverili pa so tudi istovetnost sopotnika, ki je z motorja skočil v Ljudskem vrtu in zbežal. (Ale)

GORICA - Zaradi popravila mostu Ulica Brass dvanajst dni zaprta za promet

Prepovedano bo tudi parkiranje od Ulice Diaz do Semeniške ulice

Zaradi nujnih popravil bo Ulica Brass v Gorici dvanajst dni zaprta za promet. Tehnični uradi goriške občine so namreč ocenili, da je na mostu, ki je zgrajen nad ulico, iz varnostnih razlogov treba nujno izvesti nekaj del, zato bo ulica zaprta od ponedeljka, 7. novembra, do nedelje, 19. novembra. Ulica bo zaprta za promet od križišča z Ulico Diaz do križišča s Semeniško ulico, kjer se nahaja Kulturni dom. Na podlagi sredine odredbe, ki jo je izdalo goriško poveljstvo mestnih redarjev, bo prehod po Ulici Brass z motornimi vozili skladno s potekom del dovoljen le za stanovanje, od 7. do 12. novembra pa bo na odseku med Ulico Diaz in Semeniško ulico prepovedano tudi parkiranje, kar bo verjetno v napoto predvsem obiskovalcem in uporabnikom Kulturnega doma. Ulica Brass je bila več ur zaprta že prvega septembra: občina je zaporo uvedla, ker se je z mosta utrgalo več kosov ometa. Da bi se dogodek, ki bi lahko ogrožal voznike, ne ponovil, so tehnični uradi poverili podjetju Euro Fin iz kraja Sesto di Reghena nalogo, da izvede nujna obnovitvena dela na mostu.

Most nad Ulico Brass

BUMBACA

GORICA - Pokrajina med partnerji projekta Mimosa

Šport za integracijo

Projekt, ki ga vodi zveza UISP, je namenjen družbenemu vključevanju tujcev iz držav izven EU

Tudi goriška pokrajina je med partnerji projekta Mimosa (Migrant's Inclusion Model through Sport for All), enega izmed desetih meddržavnih projektov, ki jih je Evropska komisija odobrila v okviru lanskega razpisa za dejavnosti na področju športa. Projekt, ki ga vodi zveza UISP in pri katerem sodelujejo tudi partnerji iz Danske, Nemčije, Avstrije, Španije in Romunije, temelji na športu kot elementu integracije in socialnega vključevanja tujcev, ki prihajajo iz držav izven Evropske unije. Cilj pobude je olajšanje študija in promocije novih praks, ki jih bo Evropska komisija lahko upo-

rabljala za spodbujanje integracijskih procesov ter vključevanje priseljenecv skozi razne športne discipline. V tem okviru bo projekt namenjen tudi odstranjevanju pregrad, ki običajno preprečujejo športno udejstvovanje priseljenecv. Projekt sestavlja več faz: v prvi bo Evropska komisija ustvarila meddržavno mrežo in spodbudila izmenjavo dobrih praks s ciljem načrtovanja evropskih politik na področju integracije, v drugi fazi pa bodo izdelane smernice in pravilnik, ki jih bodo sprejeli partnerji. V okviru projekta Mimosa bo sodelovanje potekalo na treh ravneh, saj bodo mreže delovale

med krajevnimi upravami, športnimi društvami in akademskimi institucijami. Pokrajina Gorica, ki je lead partner sodelujočih lokalnih ustanov, bo prvo priložnost za izmenjavo idej in praks ustvarila že prihodnji teden. V sredo, 9. novembra, bodo med 15. in 19. uro v Hotelu Entourage predstavili projekt z okroglo mizo na temo »Izkušnje in dobre prakse na teritoriju: šport, župnije in čezmejne izkušnje«. Drugega dne pa bo med 9. in 13. uro na istem prizorišču potekala razprava o promociji kulture integracije preko športa na krajevni ravni, ki jo bo vodila Daniela Conti iz zveze UISP. (Ale)

AJDOVŠČINA V Primorju sporazum in napoved stavke

Na včerajšnjem sestanku med upravo ajdovskega Primorja in sindikalisti je sicer prišlo do podpisa sporazuma o programu presežnih delavcev, obenem pa tudi do stavkovne napovedi.

Okoliščine pojasnjuje Bojan Kramar, sekretar območne Zveze svobodnih sindikatov za Primorsko in Notranjsko: »Podpisali smo sporazum, v katerem so določeni kriteriji za ugotavljanje presežnih delavcev, šli smo tudi skozi konkretna delovna mesta, na katerih se napovedani presežki po številu pojavljajo. Od prvotno dane napovedi pa do danes so bili tudi nekateri odhodi. Vsa pogajanja so privedla do tega, da je v kategoriji delavcev z delovnim razmerjem za nedoločen čas ta trenutek 135 presežnih delavcev. S prvim dokumentom, ki smo ga prejeli, jih je bilo pa 155. V kategoriji za določen čas jih je 35, tem tako ali tako izteče delovno razmerje v naslednjih nekaj mesecih in ne bodo dobili novih pogodb. Nekaj je pa primerov posameznikov, ki se bodo v kratkem upokojili, nekaj jih je v postopku pred invalidsko komisijo. Torej gre za približno 30 ljudi manj, kot se je prve dni govorilo.« Med presežnimi delavci so različni kadri, administrativne do proizvodnje režije, pa tudi proizvodni delavci. Po sestanku s sindikati so iz Primorja natančneje sporočili, da bo pogodba o zaposlitvi iz poslovnih odločitev prenehala 35 delavcem, ki so zaposleni za določen delovni čas, ter osmim delavcem, ki odhajajo v pokoj. Zaposlitev bo torej izgubilo 178 delavcev.

Pogovori z upravo so vrtili tudi glede izplačila dela septembrskih plač. Pred včerajšnjim sestankom so sindikati imeli napoved uprave, da izplačilo možno šele 10. novembra. »Na začetku pogovorov pa so ponudili drugačno varianto: da bi v ponedeljek izplačali vsem delavcem akontacijo v višini 200 evrov neto. To je bila povsem nova dimenzija, zato smo hoteli, da bi bila zadeva bolj resna in v ponedeljek tudi uresničena, da bi to podpisali in oblikovali sporazum. K tej vsebini smo dodali še šestino regresa, ki ga v oktobru niso izplačali - kar dolgujejo pri septembrski plači je namreč še šestina regresa. Vendar ta zahteva, da podpišemo sporazum, ni bila sprejeta, dano je bilo zgolj ustno zagotovilo, s čimer pa se ne moremo strinjati. Tudi delavci težko sprejmejo samo neko obljubo. Zato da bo več vzvoda na temu, da izpolnijo napovedano in obljubljeno v ponedeljek, bomo jutri vložili uradno stavkovno zahtevo s stavkovno napovedjo. Stavkovna zahteva pa bo teh 200 evrov neto in šestina regresa,« pojasnjuje Kramar.

Če bodo sindikalisti danes torej vložili stavkovno napoved, mora do stavke miniti pet dni, torej bi se ta lahko uresničila v sredo. »Če pa bo v ponedeljek vse izplačano, se pravi 200 evrov neto plus šestina regresa, stavke ne bo,« zagotavlja Kramar, ki celotno včerajšnje dogajanje in pogovore z upravo takole ocenjuje: »Pogovori so glede na dano situacijo dokaj fer, z odprtimi kartami. Situacija pa je resna.« (km)

NOGOMET - V evropski ligi devet golov v vratih Samirja in Jasmina Handanovića

Nesrečni gostovanji za Maribor in Udinese

MADRID/BRAGA - Nesrečni gostovanji za Maribor in Udinese na Pirenejskem polotoku v okviru evropske lige. Furlanski in štajerski klub se vračata z devetimi goli v svojih mrežah. Vrtarja, bratranca Samir (Udinese) in Jasmin Handanović (Maribor), se bosta bržkone skupaj tolažila. Vrtar videmskega moštva jih je v Madridu iz svoje mreže pobral štiri, Jasmin pa na Portugalskem kar pet.

Udinese, ki je odigral najslabšo tekmo v letošnji sezoni - kot je tudi po tekmi priznal trener Guidolin -, je že po prvem polčasu zaostajal za tri zadetke. Adrian je zadel že v 5. in v 12. minuti, nato pa je bil pred odmorom natančen še Diego. V drugem polčasu je po prečki Abdija postavil piko na i Falcao. Videmski prvotigaš je sicer tokrat igral s precej spremenjeno postavo. V začetni postavi je bilo kar sedem »novih« imen. Udinese si je s porazom v Madridu nekoliko zagrenil življenje, saj se mu je Celtic Glasgow, po zmagi proti Rennesu, nevarno približal.

Maribor je v četrtem dvoboju v evropski ligi doživel tretji poraz. Za izbranca Darka Milanića se je dvoboj v »kamnolomu« v Bragi začel po najslabšem možnem scenariju, v uvodnih sedmih minutah so namreč prejeli kar dva gola. Prvega so dobili že v četrti minuti, ko je Jasmin Handanović slabo posredoval po kotu z desne strani, Lima pa je brez težav žogo »pospravil« v mrežo. Mariborčani so bili v prvi polovici tekme v povsem podrejenem položaju, domači nogometaši so se z njimi dobesedno poigrali in jih zasenčili v vseh prvinah.

Mariborčani so v drugem polčasu prikazali precej boljšo igro, tudi na račun manj angažirane igre domačih nogometašev, ki po prepričljivem vodstvu niso bili več tako zagriženi kot v prvem delu. Za tak pristop

Nogometaš Atletica iz Madrida Gabriel Fernandez »Gabi« (levo) in Udinesejev Švicar Almen Abdi ter Brazilc Neuton Sergio Piccoli (desno)

ANSA

so bili »kaznovani« v 62. minuti, ko je po lepem predlošku Martina Mileca z desne strani na 1:3 znižal Volaš, le dve minuti kasneje pa je Agim Ibrahim s 30 metrov zadel vratnico.

NESRAMNI NAVIJAČI - Štirim navijačem Udineseja ni uspelo odpotovati na gostovanje v Madrid. Ker so bili na letalu družbe Easy Jet na letališču Malpensa v Milanu preglašni in niso poslušali navodil hostese, je pilot prekinil proceduro na vzlet, navijači pa so morali izstopiti. Posredovala je tudi policija.

REJA OK - Lazio je z 1:0 premagal švicarski Zürich. Zmagoviti gol je za Rejevo moštvo dosegel Brocchi v 62. minuti. V skupini D je romunski Vaslui z 1:0 premagal lizbonski Sporting. Vrstni red: Sporting 9, Lazio in Vaslui 5, Zürich 2.

Atletico Madrid - Udinese 4:0 (3:0)

Strelci: Adrian v 6. in 12., Diego v 36.; Falcao v 67.

Atletico Madrid: Courtois 6; Perea 7, Godin 7, Dominguez 7, Antonio Lopez 7,5; Suarez 7, Gabi 7, Arda Turan 7; Diego 7,5 (Koke 6); Falcao 7,5 (Pizzi), Adrian Lopez 8 (Salvio).

Udinese: Handanović 5,5; Ekstrand 5, Danilo 5, Domizzi 5 (Basta 6); Pereyra 5, Badu 6, Douba 5,5, Battocchio 5,5; Fabbri 5,5 (Abdi 5,5); Neutron 5,5, Floro Flores 6 (Isla).

Braga - Maribor 5:1 (3:0)

Strelci: Lima v 4., Alan 7., Elderson 38., Volaš 62., Paulo Vicinius 85., Merida 90.

Braga: Quim, Baiano, Ewerton, Paulo Vinicius, Elderson, Mossoro (od Salino), Djamal, Hugo Viana (od 87. Merida), Alan, Lima, Helder Barbosa (od 78. Paulo Cesar).

Maribor: Handanović, Milec, Rajčević, Arghus, Trajkovski, Mezga (od 63. Cvijanović), Mertelj, Lesjak (od 80. Filipović), Ibrahim, Berić (od 65. Tavares), Volaš.

SKUPINA I IZIDA 3. KROGA

Celtic - Rennes 3:1, Atletico - Udinese 4:0

Atletico Madrid	4	2	1	1	7:3	7
Udinese	4	2	1	1	5:6	7
Celtic	4	1	2	1	5:5	5
Rennes	4	0	2	2	4:7	2

PRIHODNI KROG (30.11.): Rennes - Udinese, Celtic - Atletico Madrid

SKUPINA H IZIDA 3. KROGA:

Braga - Maribor 5:1, Birmingham - Brugge 2:2

Braga	4	2	1	1	10:5	7
Brugge	4	2	1	1	7:5	7
Birmingham	4	2	1	1	7:7	7
Maribor	4	0	1	3	3:10	1

PRIHODNI KROG (30.11.): Maribor - Bruges, Braga - Birmingham

SMUČANJE Innerhofer padel na treningu

STUBAI - Svetovni prvak v supervel-slamu Italijan Christof Innerhofer je hudo padel na treningu v avstrijskem Stubaiju. Utrpel je pretres možganov (ves čas je bil sicer pri zavesti) in si poškodoval levo koleno, vendar so v bolnišnici v Bocnu optimisti. Innerhofer bo v torek, 14. novembra predvidoma odpotoval v Kanado, kjer bodo 26. in 27. 11. v Lake Louisu uvodne tekme sezone v hitrih disciplinah.

NI SNEGA - Mednarodna smučarska zveza (Fis) je zaradi pomanjkanja snega dokončno odpovedala slalomski tekmi svetovnega pokala v alpskem smučanju v finskem Leviju, ki bi morali biti na sporedu naslednji konec tedna, 12. in 13. novembra. Na tekmah na finskem severu bi se morali naslednjo soboto najprej pomeriti dekleta, dan pozneje pa še fantje. Ugotovili so, da tekem zaradi pomanjkanja snega ne bodo mogli izvesti, za nameček pa je smučarjem nenakonjena tudi vremenska napoved s temperaturami nad ničlo. Pod vprašajem so tudi uvodne preizkušnje svetovnega pokala v smučarskem teku 19. in 20. novembra v norveškem Beitostolenu.

BOLNIŠKA - Zaradi huje poškodbe rame, ki jo je staknil v sredo proti Napoliju, je Bayern za več tednov izgubil enega ključnih igralcev Bastiana Schweinsteigerja. Bavarski klub je sporočil, da si je Schweinsteiger zlomil ključnico.

RUGBY - Novi selektor italijanske reprezentance je Francoz Jacques Brunel.

EVROLIGA - Izidi: Cantu - Bizkala Bilbao 78:69 (Sheradini 16), Fenerbahce - Nancy 90:86, Partizan - Belgacom Spirou 91:81, Armani - Efes 54:62 (Gallinari 12), Maccabi - Real Madrid 88:82, Unics - Barcelona 65:93, Brose - Unicaja 78:79.

ODBOJKA - Na Japonskem se danes začne svetovni odbojarski pokal za ženske. Italija se bo ob 10.20 po našem času pomerila z Japonsko. Nastopa 12 najboljših ekip na svetu (favorita sta Brazilija in ZDA), le prve tri se bodo direktno uvrstile na olimpijske igre 2012 v Londonu.

POLFINALIST - Odbojkarji ACH Volleyja so prvi polfinalisti slovenskega odbojarskega pokala. Blejci so v povratni tekmi še drugič gladko, s 3:0 (13, 19, 12) ugnali Astec Triglav.

POTRJEANO - Mednarodna atletska zveza (IAAF) je potrdila svetovni rekord, ki ga je na letošnjem svetovnem prvenstvu v južnokorejskem Daeguju postavila jamajska moška štafeta v teku na 4x100 m (čas 37,04).

ZANIMIVOST - Goriški navijači Napolija

Na Allianz Areni v Münchnu in tudi na San Paolu leta 1990

Nogometna enajsterica Napolija je priljubljena tudi med zamejci. Sredino tekmo lige prvakov v Allianz Areni v Münchnu med Napolijem in domačim Bayernom so si ogledali tudi skoraj vsi člani goriške družine Rosano: oče Maurizio, hči Lucija in sin Andrej. V bavarsko mesto, najbližje gostovanje Napolija v letošnji ligi prvakov, so odpotovali z agencijo iz Domžal, pri kateri so kupili vstopnice za tekmo in si zagotovili tudi prevoz iz Ljubljane. »Tako je bilo najlažje, saj bi lahko drugače naleteli na težave z vstopnicami. Potovali smo sicer s slovenskimi navijači Bayernu oziroma s člani Bayern Fans Cluba,« je dejal 31-letni Andrej, član goriškega Slovenskega planinskega društva. Povedal je tudi, kakaj navija za Napoli: »Oče je Neapelčan in od tod ljubezen do neapeljskega moštva, čeprav ne spadam v kategorijo najbolj strastnih in fanatičnih navijačev. Ob koncu tedna spremljam rezultate in občasno si v živo ogledam kako tekmo. Nazadnje sem bil v Vidmu, ko je Napoli igral in izgubil proti Udineseju. Pravzaprav ne prinašam sreče ekipam, za katere navijam. Tudi v Münchnu je namreč Napoli iz-

Andrej Rosano s sestro Lucijo v sredo na tribuni stadiona Allianz Arena

gubil, podobno kot Slovenija proti Italiji in proti Estoniji.«

Rosanovi so na tribuni Allianz Arene sedeli kar med navijači nemške ekipe. »Ni bilo težav in smo lahko tudi slavni Maradona. Vzdušje na San Paolu je bilo fantastično. Mesto je ponorelo,« se spominja Goričan, ki sovrži nezrelo obnašanje nekaterih nogometašev na igriščih. »Iz tega vidika pa je letos veliko napredoval Lavezzi, ki je končno dozoril v pravega nogometaša,« je še povedal Rosano. (jng)

dal zgodovinsko tekmo Napolija proti Laziju v sezoni 1989/90, v kateri je Napoli osvojil drugi državni naslov. »Takrat je z neapeljsko ekipo igral tudi slavni Maradona. Vzdušje na San Paolu je bilo fantastično. Mesto je ponorelo,« se spominja Goričan, ki sovrži nezrelo obnašanje nekaterih nogometašev na igriščih. »Iz tega vidika pa je letos veliko napredoval Lavezzi, ki je končno dozoril v pravega nogometaša,« je še povedal Rosano. (jng)

Ronaldo dosegel 100. gol v dresu Realu

LYON - Cristiano Ronaldo (na sliki desno) je v sredo v tekmi nogometne lige prvakov dosegel dva zadetka za Real iz Madrida ter v dresu kraljevskega kluba proslavil svoj 100. in 101. gol. Španska vrsta je z 2:0 v gosteh premagala Olympique Lyon ter si tako kot Barcelona, branilka naslova, in Milan kot tretja ekipa že zagotovila nastop v osmini finala.

»Nisem pričakoval, da bom prišel do stotice tako kmalu. Bolj pomembno pa je, da se je Real z novo zmago že uvrstil v nadaljevanje tekmovanja.

Uspelo nam je doseči prvi cilj. Zato bomo lahko v nadaljevanju igrali bolj mirno kot doslej,« je menil 26-letni Ronaldo, ki je v Realu od leta 2009. Pred tem je od leta 2003 igral za Manchester United.

ZAMEJSKE NAVADE IN OBIČAJI

»Ali bo zakuska?«

Vprašanje iz naslova bi lahko pojmovali tudi nekoliko drugače: kaj bi bili zamejci brez običajnega prizora ob koncu kateregakoli družbenega, kulturnega ali političnega dogodka? Pravzaprav ne gre za prizor. Včasih vse skupaj izpade kot poseben obred, brez katerega lahko odide povprečni zamejec ne samo s praznim želodcem, ampak tudi užaljen.

Da bi se izognili tem nevshečnim prizorom, vam bomo tokrat dobesedno postregli s priložnimi nasveti za uspešno izvedbo alternativne zakuske, hkrati pa bomo podrobneje analizirali »antropološke« dejavnike, ki oblikujejo živahen svet ob pladnjih in kozarcih.

Pristop do zaključnega prigrizka se začne veliko pred koncem samega dogodka, na katerega smo bili prisiljeni vpoklicani ali na katerega smo se z dobro voljo in samoiniciativno vključili. Navada veleva, da se iz hiše odpravimo brez večerje oz. glavnega obroka, predvsem če imamo težave z linijo. Ko vstopimo v kraj dogajanja, se včasih celo prej oziramo za obloženimi mizami kot za prijatelji in znanci. Ko jih ni na obzoru nas lahko že začena panika in dodatno vprašanje:

tivo? Ne bom se vrnil/a domov za štedilnik, hladilnik je nalašč prazen ...

V 90 odstotkov primerov vsa podobna vprašanja na robu historije minejo ob toliko pričakovanih besedah, ki po protokolu zvenijo kar takole: »Vsem prisotnim se iskreno zahvaljujemo in vabimo vas na manjši prigrizek, ki smo vam ga pripravili v sosednjih prostorih.«

V mislih povprečnega zamejca zazveni na tako obredno trditve kar vzklík: amen! V ustih se kot na ukaz pričnejo cediti sline, želodec pa se pripravljajo na sprejem oboževanih darov. Vsi se lepo urejeno in dostojanstveno odpravimo na prevzem kozarca in prtičkov.

Zunanega in nepripravljenega opazovalca bi lahko vse skupaj spominjalo na neko zelo laično obhajilo, seveda brez predhodne spovedi, ker ni ga bolj dostojanstvenega prizora, kot je zamejska zakuska. Rezina pečene pršute in požirek belega lahko tudi najbolj nezadovoljnemu udeležencu zborovanja spet pričarata dobro voljo in navdušenje, tudi če se nikakor ni strinjal s stališči govornikov.

V manj pogostih primerih (tistih 10 odstotkov nesrečnih slučajev) pa se obrazi prisotnih spremenijo v masko razočaranja in dolg seznam negativnih ocen do organizatorja, da niti ne govorimo o slabem spominu, ki jim ga bo pustil tak neuspešni večer. Zato nikar ne bodite skromni. Važna ni vsebina dogodka, važna je vsebina krožnika!

Perfektne »zakuskar«

Če se uresniči prva možnost je potem treba paziti na bonton. Res je, da smo vsi presneto lačni, vendar tega ne smemo izkazati. Da se temu izognemo, moramo paziti na minimalna pravila, ki bodo jamčila vaš status perfektnega »zakuskarja«.

- Raje se ne lotimo dobrot na pladnjih kot prvi; če smo res tako lačni, poskrbimo, da smo v družbi.

- Paziti morate, da ne ohranite dalj časa isto pozicijo ob mizici, lahko bi izpadli preveč požrešni.

- Kozarec naj bo stalno poln, tako se boste izognili stalnim dolivanjem in mogoče tudi alkoholtestu, ki vam bo preprečil udeležbo na naslednji zakuski.

- Če ste res tako obupani, raje ne držite polnih krožnikov ali steklenic v rokah, nekdo bi vas lahko zamenjal za priložnostnega natakarja in vam onemogočil pravočasen dostop do hrane in pijače.

- Nazadnje pa nikakor ne smete izkazati posebne naklonjenosti do najboljših dobrot, drugače vas bodo drugi prisotni zasačili in vam bodo sunkovito izmaknili vašo najljubšo zakuskarško hrano ali pijačo izpod nosa oz. ust.

- Ne pozabite! Stalno opazujte druge prisotne: nikakor ne smete ostati zadnji ali sami, sam mora ostati le zadnji kos slanice na krožniku. Zaoliko seveda.

Zamejska multietnična manjadora

Zakuska – tipična slovenska značilnost, ki naj ne bi nikoli manjkala na zamejskih prireditvah. Vsi nam jo zavidajo, mnogi bi nas v pripravi prečudovitih pojedin radi posnemali. Na okrašenih mizah imamo poleg vedno prisotnih »pata-tin« iz supermarketa tudi narezek, zamejske domače sladkosti in pristno vino. Ker pa smo zamejci precej širokogledni in se radi preizkušamo v najnovejših

modnih tendencah, bi rad Klop svetoval organizatorjem kulturnih in športnih pojedin nekaj inovacij, ki bodo gotovo pripomogle k temu, da bo miza na zakuski čim bolj v koraku s časom in da bo privabila nove goste k našim večkrat klavrnim pustim kulturnim dogodkom.

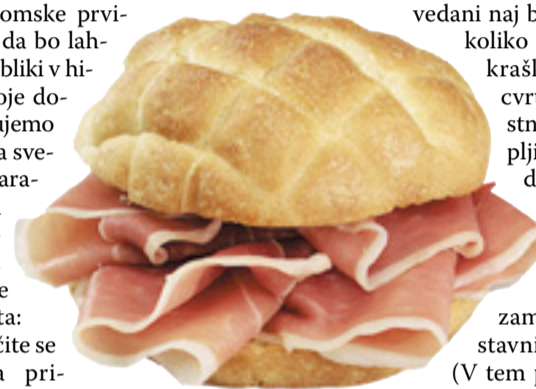
Suši in druge daljnoazijske dobrote

Kako pripravimo izvrstno japonsko in kitajsko zakusko? Poklicati moramo pristnega azijskega šefa in mu priskrbeti vse gastro-nomske stvari, da bo lahko publiko v hi-

pu pripravil svoje dobrote. Nujno potrebujemo surovo ribo, ki mora biti seveda sveža in zdrava. Klop svetuje, da rib zaradi vsakovrstnega onesnaženja ne lovite v tržiščem zalivu.

Rešitev pa je preprosta: odločite se za pristno tržaško meso divjega prašiča, ki je zaradi obilice hrane, ki mu jo nosijo pridne mestne ženice, gotovo najbolj zdrava izbira. Pa še manj nesreč bo na cesti.

Japonska hrana ni le v surovo ribo ovit riž, to je estetski podvig človeških čutov! Ta stavek naj bo vaše vodilo, ko boste organizirali azijske zakuske. Gotovo boste privabili veliko število mondenih ljudi, saj je suši zelo priljubljen v elitnih krogih. Če pa boste med pripravami opazili, da ti na žalost v tržaškem okolju primanjkuje tovrstna smetana, lahko še zmeraj ciljate na mestno azijsko komponento in pošljete vabila za vašo prireditev še v kitajske trgovine, frizerske salone, restavracije in wellness centre. Bujna prisotnost obiskovalcev bo zagotovljena!

za pod zob! To je za nekatere zamejske mogotce že prava sramota, tako da Klop naproša domači krovni organizaciji, naj takoj ukrepata, da se to ne ponovi!

Klop ima za krizne situacije seveda takoj pravi nasvet. Zamejci naj gredo po rešitev v Francijo, kjer je leta 1973 nastala nouvelle cuisine. Francoska kuhinja, ki temelji na preprostosti in mikrokalozičnih jedeh, je lahko dosegljiva tudi za še tako okrnjene denarce. Prepovedani naj bodo torej nekoliko dražji masten kraški narezek, cvrti ocvirki, pristna domača kapljica in tipični debeli trebuh: s francoskimi zakuskami bomo postali zamejci pravi postavni fotomodeli! (V tem primeru Klop svetuje tistim, ki se bodo udeležili takih mikropojedin, naj si v torbo spravijo okusnejši panin s pršutom!)

In mi smo lačni, lačni, lačni ...

Ko je na mizah hrana zastoj, postanemo vsi v hipu bolj lačni; Klop svetuje še tretjo rešitev, kako navzoče presenetiti po napornem zgodovinskem predavanju, po klobasasti predstavitvi knjige, po še eni gledališki predstavi z nagci. Vsaka kulturna dvorana naj bo v kratkem opremljena z žarom s posebnim drogrom za odojka. Male prašičke lahko nabavite kar na bližajočem s svetem Martinu, poleg teh pa si priskrbite še čebulo, avzur in krompir.

Ob tako prijetnem vzdušju bo gotovo prisotne prevzela prijateljska atmosfera. Kdo ve, mogoče se bodo ob kozarcu vina in mesu na žaru rešile še tako težavne zamejske dileme in dolgotrajni razkoli!

Steklenice namesto mikrofonov

Seveda Klop ni novinec v tem posebnem okolju. Sam se je že preizkusil v pripravi zakuske, za kar se je raje odpovedal formalnim debatam in vse povabil na kozarček, vendar to je že zgodovina. Ob tej izkušnji se klopi hočeš-nočeš udeležujemo številnih zakusk, na katerih smo opazili, da se prava razprava začne le s kozarcem v eni roki in z nafilanim zobotrebem v drugi, skoraj bi bili priče nekim uglednim verbalnim dvobojem. Do tega prihaja še posebno ob priložnostih, kjer se je naslov večera glasil Okrogla miza o ... , Posvet o ... ali Mladi o ...

Mogoče je čas, da se nekoliko zamislimo v format naših snidenj in okrogle mize namesto z mikrofon in beležkami napolnimo s krožniki, prtički, pladnji in steklenicami. Gotovo bi ozračje izpadlo neprimerno bolj umirjeno. Mogoče ni daleč dan, ko nas bo zakuska le osvobodila starih in že pretesnih manjšinskih kalupov, do takrat pa bomo z veseljem še veliko popili in popikali ...

Z malim se (včasih) veliko doseže

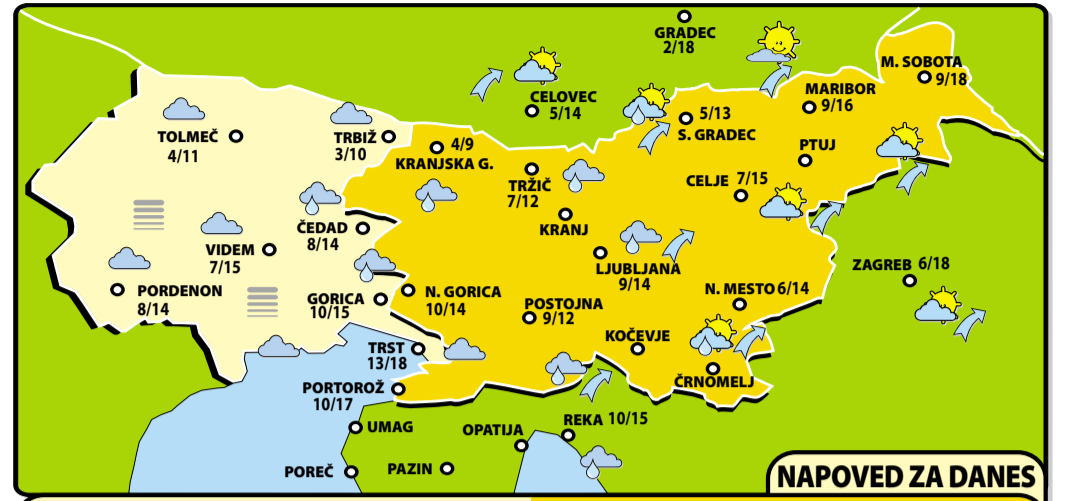
Eh, ni kaj; na žalost vsi že dobro vemo, da je kriza ... Pomankanje občutimo tudi na zamejskih zakuskah, ki niso več tako blesteče, kot so bile v minulih zlatih časih. V Slovenskem stalnem gledališču so v zadnjih letih premierske pojedin nadomestili z nekaj klavnimi vinskimi steklenicami. Kdo ve, ali bo letos boljše? V nekaterih slovenskih ustanovah

pa sestradani gostje večkrat sploh ne dobijo nič

jasno zmerno oblačno oblačno rahal dez zmeren dez močan dez nevihte veter megla rahal sneg zmeren sneg močan sneg topla fronta hladna fronta okluzija izobara C središče ciklona A središče ant ciklona

Povsod bo oblačno s šibkimi do zmernimi padavinami; v predalpskem pasu bi se lahko padavine nekoliko okrepile. Pri Trbižu bo možnost padavin nizka. Na obali bo šibko do zmerno zapihal jugovzhodnik. Meja sneženja 2200 m.

V vzhodni Sloveniji bo precej jasno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Predvsem ponekod na Primorskem in Notranjskem bo občasno rosilo ali rahlo deževalo. Pihal bo jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 3 do 11, najvišje dnevne od 9 do 15 stopinj C.

Obširno območje nizkega pritiska nad Španijo bo v naslednjih dneh do Italije prineslo južne vlažne tokove. Nad zahodno Evropo je obsežno ciklonsko območje. V višinah priteka k nam od jugozahoda topel in postopno bolj vlažen zrak.

Povsod bo oblačno, padavine bodo šibke do zmerno na vzhodnem pasu, proti zahodu pa bodo močnejše. Na obali bo pihal zmeren do močan jugovzhodnik, v Lignanu in Gradežu se bo lahko pojavilo močno vzvalovanje.

Jutri in nedeljo bo vzhodni Sloveniji sončno in precej toplo. Drugod bo zmerno do pretežno oblačno. Predvsem v hribovitem svetu zahodne Slovenije bo občasno rosilo ali rahlo deževalo. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.48 in zahaja ob 16.48
Dolžina dneva 10.00

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 13.23 in zahaja ob 24.00

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.19 najnižje -33 cm, ob 7.03 najvišje 45 cm, ob 13.34 najnižje -32 cm, ob 19.12 najvišje 17 cm.
Jutri: ob 0.54 najnižje -33 cm, ob 7.26 najvišje 49 cm, ob 13.58 najnižje -41 cm, ob 19.48 najvišje 22 cm.

BIOPROGNOZA
Predvsem na zahodu se bo vremenska obremenitev čez dan krepila in občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave. Na vzhodu države bodo z vremenom povezane težave imeli le najbolj občutljivi. Spanje v noči bo moteno.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 17 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m14	2000 m7
1000 m12	2500 m2
1500 m8	2864 m1

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 2,5 in v gorah 3.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

SINCE 1944

SAMO DANES! VIDUSSI

od 10.00 do 22.00

12 ur NON STOP

VSE -50%

40 let po odprtju priznane trgovine mesto Čedad z javno svečanostjo poimenuje trg "FERRUCCIO VIDUSSI" ob 9.00 uri

...pomembni osebi, ki je svojemu mestu dala zares veliko

12 NEPONOVLJIVIH UR